

Déli Hírlap

A bánási magyarság napilapja, mely a kora reggel órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRÉ
 vezetőségével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
TIMIȘOARA
 I., Brătianu-tér 3.

A Timis-Torontal-i törvényszék időszaki lapok nyilvántartásában történt bejegyzés száma: 83 (Dos. No. 934/1938.) Telefon: 28-10.
Dr. VARNAY ELEMER
 felelős szerkesztő.

II. Carol király lemondott a trónról I. Mihai az ország új uralkodója

Antonescu tábornok miniszterelnök és államfő. — A hadsereg felesküdt az új királyra. — Nagy tüntetések Bucurestiben. — A lemondott uralkodó kiáltványa az országhoz. — A kormány biztosítja a belső rendet

Bucurestiből jelentik: Pénteken reggel 9 órakor II-ik Carol király, fia, Mihai Alba-Iulia nagyvajdája javára lemondott a trónról.

Öfelsége első Mihály király. Ion Antonescu tábornok államfőnek öszentsége Nicodim Munteanu pátriárka és D. G. Lupu, a legfelsőbb semmítőszék főelnöke jelenlétében letette az esküt.

Ion Antonescu tábornok, miniszterelnök a következő felhívást bocsátotta ki:

Öfelsége II. Carol király kiáltványa

Öfelsége II. Carol király kiáltványa: Drága országunk felett súlyos zavarokkal és borzalmakkal teli idők vonultak el. Tíz év óta, amióta a nagy felelősséggel járó helyemet elfoglaltam, hogy hazám kormányzója legyek, szüntelen és pihenés nélkül teljes szeretettel igyekeztem megtenni Románia javára mindazt, amit lelkiismeretem parancsolt. Ma, amikor a mostoha sors fájdalomba ejti az országot és az nagy veszedelem előtt áll,

ezeket a veszedelmeket el akarom háritani azzal a szeretettel, amelyet azon föld iránt érzek, amelyen születtem és nevelkedtem.

Ezért az uralkodás súlyos terhét fiamnak engedem át, akit tudom, hogy régen szerettek.

Amidőn a haza megmentéséért ezt az áldozatot hozom, azzal az imádsággal teszem azt, hogy az minél hasznosabb legyen.

Népemre hagyom drága fiamat és minden románt arra kérek, hogy vegyék körül a legfőbb és legteljesebb hűséggel és szeretettel,

hogy abban támaszt találhasson, amelyre annyi szükség van abban a súlyos felelősségben, amely a mai naptól kezdve gyenge vállaira nehezedik.

Atyái Istene őrizze meg országomat és adjon neki minél boldogabb jövőt.

Eljen Románia!

Bucuresti, 1940. szeptember 6-án.

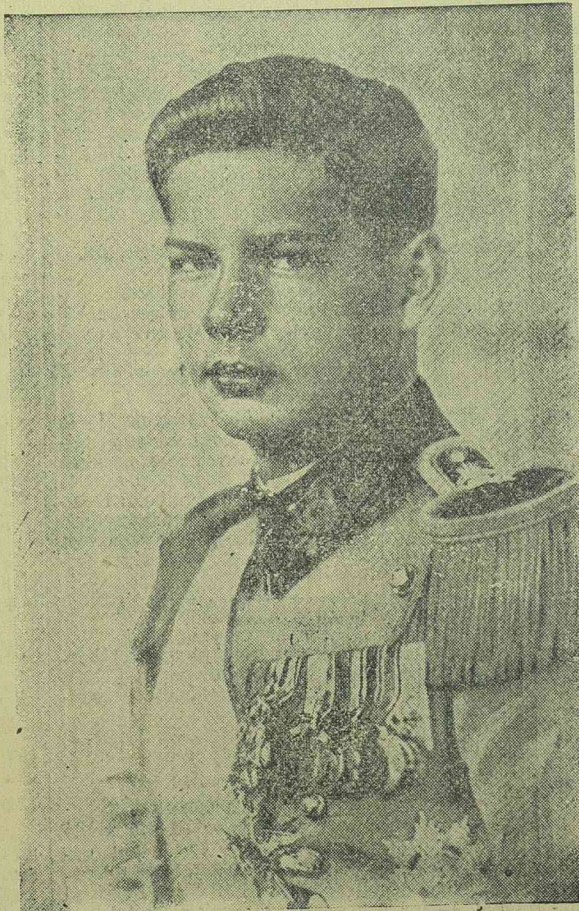
CAROL

Román testvérek! Fájdalmas szívvel intézek hozzátok felhívást: felejtsetek mindent el. Tömörüljétek fiatal és szeretett királyunk köré, tartsatok rendet és lássatok munkához.

Eljen Románia!

Ion Antonescu, tábornok.

A fővárosban mindenütt tüntető összejöveteleken impozáns módon ünneplik az új királyt. A tömeg „Eljen Mihai király” „Eljen Románia!” kiáltásokkal vonult fel az utcákban.

ÖFELSÉGE I. MIHAI KIRÁLY

Az államfő felhívása az ország népéhez és ifjúságához

Ion Antonescu tábornok, az állam feje, Románia miniszterelnöke a következő felhívást intézte az ország népéhez:

„Románok!

Ha rendet teremtettünk a magasban és fenn, — hasonlóképpen rendet kell teremtenünk lenn is...

Arra a súlyos csapásra, amely az országot és a nemzetet érte, csak egyetlen feleletet adhat a nemzet; és ennek a feleletnek neve: a rend. Elcsüggedésnek és zavarnak több helye nem lehet. Az ifjúságunk vérezt elegend és magam is elég szenvedést éltem át. A kiontott vérré nem lehet vérontással felelni, a szenvedéseket nem szabad szenvedésekkel tetézni. Az országnak ebben a súlyos óráiban nem történhet semmiféle erőszakoskodás. Ennek és ilyen tetteknek véget kell vetni. Ártatlan katonákat, rendőröket és más hatóságú közegeket nem bántalmazhat senki, meri ezek kötelességüket teljesítik és aki ilyesmit elkövet, az büntetést követ el és azokat én azonnal és a legsúlyosabban megbüntettem. A rendnek nyomban vissza kell térnie és nem engedhetjük meg, hogy belső ellenségeink nemzeti sorscsapásainkat a maguk önző és alantatos céljaikra kihasználhassák. A rend ellenségeivel szemben, a hazaszerető és engedelmeskedni kívánó ifjúságnak: hazánk reményiségének és a jövő zálogának a legfontosabb és legmagasabbrendű törvényparancsot kell szem előtt tartani. Ez az első és legmagasabbrendű törvény: a fegyelem.

Román ifjúság, tanuljátok meg azt a súlyos leckét, melyet a sorsból kaptunk, melyet a végzet adott és elmélkedjétek felette.

Ion Antonescu tábornok az állam feje, Románia miniszterelnöke

Az új király és az államfő ünnepélyes eskütétele

Bucurestiből jelentik: Hivatalosan közlik: 1940 szeptember hatodikán reggel nyolc órakor **Ófelsége II. Carol király lemondott Románia trónjáról.** E lemondás következtében **Ófelsége Mihai, Alba-Iulia nagyvajdája a trónörökös rendjén a trónra lépett.**

Ófelsége I. Mihai király reggel kilenc óra harminc perckor a királyi palotában letette az esküt. I. Mihai király a következő esküszöveget mondotta el:

„Hűséget esküszöm I. Mihai királynak, a esküszöm szentséges léleddel annak törvényeire és esküszöm, hogy megőrzöm és megvédem a Román nemzet létét és a Román állam területi egységét, Isten engem úgy segítjen!”

Az eskütételnél **Antonescu Ion, az állam feje, Románia miniszterelnöke, Ószentsége Nicodim, Románia pátriarchája és D. G. Lupu, a Semmitörvényes főelnöke voltak jelen.**

A hadsereg hűségesküje

Antonescu Ion tábornok, az állam feje, Románia miniszterelnöke a következő felhívást intézte a hadsereghez:

„Tisztek, altisztek, káplárok és katonák! **Ófelsége II. Carol király ma, 1940 szeptember 6-án lemondott. Ófelsége Mihai, Alba-Iulia nagyvajdája lépett a román királyok trónjára.**

Ezekben a súlyos, fájdalmas és szenvedésekkel teli időkben a lelkek teljes egységben nyugodnak meg és bizakodással telve tekintenek az új uralkodás elé.

Hadseregünk is felesküszik hűséggel és odaadással Ófelségének, I. Mihainak, az összes románok királyának.

Őseink Istene és vitéz királyaink emléke támogatja új Uralkodónkat, hogy országglása során kiváló tettekkel, győzelemmel, dicsőséggel álljon népiünk élén és mindig alattvalóink szeretetteljes odaadása övezze.

Románia a tengelyhatalmak érdekkörébe illeszkedett bele

Bucurestiből jelentik: **Antonescu tábornok, az állam vezetője a sajtó működését illetően a következő szempontokat szögezte le:**

— A Romániában életbe lépett új rendszer annyiban különbözik az előzótól, hogy **a miniszterelnöknek joga van egy kézben összpontosítani az államhatalmat.**

A miniszterelnök nevezi ki és vonja meg a politikai és katonai megbízatásokat és ugyancsak ő tesz meg minden olyan intézkedést, amelyet az ország érdekében szükségesnek lát, kizárva bármely felelőtlen személynek beleszólását. A hivatalosan létrehozott erők és erőforrások a nemzet és állam megmentése érdekében folytatott munkájában rendelkezésére állanak. Következésképpen a miniszterelnök a sajtót ennek a műnek megteremtésénél főszereplőnek tekintti.

A sajtó a kormány mindennapi munkatársa.

Ez a sajtóra bízott nagy feladat kizár minden elfogás különbséget, amely a lapok és a kormány között, úgy bel-, mint külpolitikában van. A külpolitikában a lapok szigorúan alkalmazkodnak a következő irányelvekhez:

Románia önszántából illeszkedett bele Németország és Olaszország politikai érdekkörébe.

Következésképpen nincs megengedve, hogy a tengelyt egyik, vagy másik részről támadják. Ellenkezőleg, minden alkalmat fel kell használni, hogy elmélyítsék a Románia és a fenti két nagyhatalom közötti viszonyt, azokkal a hatalmakkal, amelyek garantálták területi integritásunkat és határaink sérthetetlenségét. A németországi és olaszországi kulturális, szociális és politikai életből vett cikkek és leírások nagy mértékben hozzájárulnak annak a szellemnek megismeréséhez, amely ebben a két hatalmas országban uralkodik, egyben pedig előmozdítják a mi ujjaszervezésünket.

— Ami a nyugati hatalmakat illeti, a sajtó megmarad a tárgyilagosságot értesülések közlése határára. A dicséret nem hasznos és felesleges, míg a bírálat nem léles.

„MINDEN ERŐSZAKOS TAMADÁS TILOS”

— Ami a bécsi döntést illeti — amelyet tragikus körülmények között kénytelenek voltunk elfogadni — **nincs megengedve semmi-**

Ófelsége ünnepélyes eskütétele után Antonescu Ion, az állam feje, Románia miniszterelnöke a következő szavakkal esküdött fel az új Uralkodónak:

„Hűséget esküszöm I. Mihai királynak, a Román államnak és a Román nemzetnek. Isten engem úgy segítjen!”

Az eskütétel után **Antonescu Ion tábornok a következő szavakat intézte a királyhoz:**

Sire!
Az Úr Isten segítségével legyen a haza, Felsőged és az én személyem felett.

Az ünnepségeken jelen voltak: **Manoilescu Mihai külügyminiszter, Popescu David tábornok, belügyminiszter, dr. I. V. Gruia igazságügyminiszter, Nichifor Crainic, a nemzeti propagandaügyi miniszter, Vasile Stoica propagandaügyi minisztériumi alminiszter és Ioanatu Gh. tábornok, a nagyvezérkar főnöke.**

Bajtársak!

Mindig a hadsereg volt az első, aki törvényes eskütételével kinyilvánította hódolatteljes odaadását a Trónnak. Ennek következtében csapatagységeink meg ma, legkésőbbben 18 óráig bármilyen helyzetben is lennének a csapatok új Királyunknak letessék esküjüket.

Elrendelem, hogy ennek végrehajtásáról nyomban jelentést tegyenek az illetékes tábornokok a hadügyminiszternek.

Éljen I. Mihai király Ófelsége!

Éljen a hadsereg!

ANTONESCU ION, tábornok miniszterelnök, a román állam feje

Antonescu Ion tábornok, az állam feje 1940 szeptember hatodikán kelt rendeletével a királyi tanácsosok intézményét megszüntette.

féle helytelenítő minősítés. Ismétlem: meg lehet érteni: sajnálkozhatunk az idegen uralom alá került románok sorsa felett, de azok közül a hatalmak közül, amelyek biztosították adtak nekünk, egyiket sem lehet vádolni ezért a szerencsétlenségért.

Magyarországgal, Bulgáriával, és Oroszországgal szemben nem fogunk kihívó magatartást tanúsítani és csupán bizonyítékok alapján és civilizált módon válaszolunk, hogy bebizonyítsuk elvitatott igazunkat.

— A tengelyt illetően minden alkalmat fel kell használni a közönség felvilágosítására, hogy Románia külpolitikája, gazdasági politikája és jövőbeni fejlődése annak eszméjében jut kifejezésre. A belpolitikában a sajtó alkalmazkodni fog a kormány által naponként kiadott és szükségesnek tartott irányelvekhez. Közölni és ismertetni fogja a kormány munkáját és megvalósításait, hogy ezáltal hozzájáruljon az ország megerősítéséhez. Személyek támadása és általában minden erőszakos támadás tilos.

A kormányval való együttműködés alkalmából a sajtó bírálati szabadsággal él, jelezve azokat

A főváros lelkesen ünnepli I. Mihai királyt

Bucurestiből jelentik: **A főváros uccái és terei hangosak a nép lelkesedésétől. A nemzet lelke és egész akaratmegnyilvánulása az uccákon mutatja meg teljes valójában azt a hódolatot és azt a reményiséget, melyet az új uralkodó I. Mihai király Ófelsége iránt érez, aki a sorscsapások sújtotta ország számára biztosítja a nyugalmat, rendet és a jobb jövő felé tartó egészséges fejlődést.**

AZ ORSZÁG HAZAHIVJA ELENA KIRÁLYNÉT

Bucurestiből jelentik: **Ion Antonescu tábornok, az állam feje és Románia miniszterelnöke a következő táviratot küldötte Ófelsége Elena királynénak.**

Ófelsége
Elena királynénak

Dresden

Németország

Weisser Hirsch szálló

„Ebben az ünnepélyes és történelmi órában, amikor a román nép egyöntetű és túláradó lelkesedéssel köszönti új királyát, Felsőgedet, — Ion Antonescu tábornok alázattal kéri Felsőgedet, hogy egyetlen pillanatot sem kés-

a hiányokat, amelyeket pótolni kell és azokat a visszaéléseket, amelyek kiirtandók. Nincs megengedve az állam alapját képező intézmények, főképpen a monarchia támadása, amelyet az új kormányzati rendszer semleges és részre nem hajló szerepébe visszahelyezett. Az a szerencsétlenség, amelyet a határok megcsönkítése révén a román nép elvisejt,

nem használható ki a régi demagóg politikai rendszer alapján.

Ennek okait nem kívül, hanem belül kell keresni. Ezekben a pillanatokban, amelyekben át-ésünk, nincs megengedve a hiábavaló igazgatás a zsidó kérdésben. Az állam vezetőjének legfőbb gondja, hogy a sajtó idejében megkapjon minden utasítást, úgy a bel-, mint a külügyekre vonatkozóan, hogy ezáltal a közvéleményt fokozatosan előkészítsék azokra.

A sajtó főcélja, hogy közreműködjék az állam megemelésében, ujjaszervezésében, az erkölcsi megtisztulásban, a nemzeti élet egészségesebbé tételében, a szociális kérdések igazságos megoldásában és a román összefogásban.

ELMOZDITOTTÁK A HADSEREG TITKOS SZOLGÁLATÁNAK FŐNÖKÉT

Bucurestiből jelentik: **A nemzetvédelmi minisztérium közli: A miniszterelnök parancsára Moruzi a hadsereg titkos szolgálatának főnökét és Stefanescu Nicolaet, a hadsereg titkos szolgálatának igazgatóját, szeptember 5-iki hatállyal állásukból elmozdította.**

VASGÁRDISTÁK ROKONSZENVÜNTÉTESE A MINISZTERELNÖK MELLETT

Bucurestiből jelentik: **Csütörtökön este vasgárdisták rokonszenvüntétést rendeztek Antonescu Ion tábornok, miniszterelnök mellett, abból az alkalomból, hogy az államhatalmat átvette. A tüntetők este fél 10 óra tájban a Nemzeti Színház előtt gyülekeztek. Néhány perccel később csendőrszázad érkezett a helyszínre és feltűzött szürnyokkal akarta a tömeget szétosztani.**

A vasgárdisták felszólítására a csendőrök parancsnoka, egy alezredes parancsot adott, hogy a szürnyeket vegyék le a fegyverekről, majd pedig a karhatalmi osztag visszavonult.

Ugyanekkor azonban a Regele uca felől egy rendőri páncélos viztartály-gépkocsi tünt fel és vizsgákkal igyekezett a tüntetőket szétzavarni. A tömeg közül néhányan a rendőri gépkocsira ugrottak, azzal a szándékkal, hogy a vizet elállítsák. A gépkocsi vezetője ezt látva, teljes sebességre kapcsolta a motort és a rendőrprefektúra irányába elrohogott.

A tüntetők a menekülő rendőri gépkocsi után vetették magukat, hogy arra felszállt vasgárdisták leszállását elősegítsék. Ezután valamennyien felsorakoztak és nemzeti, valamint vasgárdista dalokat énekeltek, végigvonultak az Elisabeta úton, a Victoriá úton, a Regala uccán, az Academiei uccán, majd ismét Mihai Viteazul szobra elé vonultak, ahol több beszéd hangzott el.

A tüntetés éjjel fél 12 órakor ért véget, amikor a vasgárdisták rendben szétoszlottak.

(Universul.)

A Timpul című lap hangsúlyozza, hogy a csütörtök esti tüntetéseket a vasgárdisták az új rendszer bevezetése alkalmából rendezték és ugyanakkor

Antonescu Ion tábornok mellett tüntettek. A tüntetők között Horia Sima tanár is jelen volt.

ve, szálljon az első vonatra, és azzal nyomban jöjjön az országba. Jöjjön Felsőged hozzánk, hogy az uralkodásra elhivatott fiatal királyunknak a haza és a nemzet legmagasabb céljait kifejtendő tevékenységében segítségére legyen.

Fogadja Felsőged minden nagy és hosszú szenvedése után, melyek most véget értek a haza, a nép és a nemzet Felsőgedet váró köszöntéséért.

Ion Antonescu

SZEMÉLYI VÁLTOZÁS A BUURESTI HADTESTPARANCSONKSÁG BLEN

Bucurestiből jelentik: **Hivatalosan közlik: Argeseanu Gh. tábornokot, a bucaresti hadtest parancsnokát felmentették állásától és helyébe Coroana tábornokot nevezték ki.**

LEMONDOTT BUURESTI FŐPOLGÁRMESTERE

Bucurestiből jelentik: **Hivatalosan közlik: Dobrovski tábornok Bucuresti főpolgármestere lemondott állásáról. Tisztelet a bucaresti városi azeltek legidősebb polgármestere látja el ideiglenesen, az új főpolgármester kiválasztásáig.**

(Radon)

Öfelsége Mihai király ünneplése Temesvárott

Öfelsége I. Mihai király trónralépése Temesvárott nagy lelkesedést és örömet keltett. Az emberek

nagy lelkesedéssel beszéltek az eseményről és szeretettel emlékeztek meg az új királyról, aki magában egyesíti a nemzet reménységét. Az új király fiatalos energiával fogja a mai súlyos helyzetből az országot kivetelni, a csendet és a rendet helyreállítani. A temesvári közönség már a délelőtti folyamán a Rador közlése alapján értesült a bucarestii eseményekről, majd a királyi helytartóságra megérkezett a miniszterelnökség jelentése, amely fölhívta Marta Alexandru dr. királyi helytartót, hogy tegye meg a hűség esküjének letételére vonatkozó intézkedéseket. A kora délutáni órákban

a város házaiban, a középületeken és a magánházaiban is nemzeti lobogó lengett

és a kereskedők kirakataiba az ifjú király arcképét tették ki. Az utcákon rengeteg nép tolongott, akik örömmel adták kifejezést. Délután a helytartóság ünnepi termében ültek össze a tisztviselők és Marta Alexandru dr. királyi helytartó és Ciupe Gheorghe dr. helytartósági vezér titkár jelenlétében letették az esküt, amelynél az egyházi tisztet Tiucra Patrighide dr. főesperes látta el, aki az ünnepélyes esküvétel után Isten áldását kérte az új királyra.

Az eskü ünnepség további folyamán Ciupe Gheorghe dr. vezér titkár mondott beszédet és biztosította a helytartót, hogy a tisztviselői kar hűséggel fog

tovább dolgozni. Marta Alexandru dr. helytartó köszönettel vette a kijelentést és hódolatát fejezte ki I. Mihai király iránt.

A tüzérszárnya udvarán tette le az esküt Temesvár tisztikara, katonai legénysége. Az esküt Tiucra Patrighide dr. főesperes és Stroca Ioan katonai lelkész vették ki a görög keleti legénységtől. Héber János dr. a katolikus és Schemmel Viktor az evangélikus vallásúaktól vette ki. Az esküvétel után Georgescu Petre tábornok beszédet mondott, amelyben a nap jelentőségét ismertette. Ezután katonai díszszemle volt és a legénység díszmenetben lépett el a tábornok előtt. Ugyancsak ma délután tett esküt a rendőrség és az esküvétel után Carteanu ezredes a rendőrség főnöke mondott beszédet. A város hivatalnok kara szombaton reggel 9 órakor tesz esküt Marta Alexandru dr. királyi helytartó jelenlétében.

NEMZETI ÜNNEP A GÖRÖG KELETI SZÉKES- EGYHÁZ ELŐTT

Péntek este Temesvárott a vasgárda tagjai nemzeti tüntetést rendeztek. Több ezer vasgárdista zöld ingben vonult fel és nemzeti dalokat énekelt. A görög keleti katedrális elé vonultak és a szónokok a mozgalom jelentőségéről beszéltek és bírálták a lefűt kor politikusait. Mindannyian a vasgárda hűségét fejezték ki Mihai király, Antonescu tábornok, államvezető és a gárda vezetőivel szemben. A szónoklatok előtt a megjelentek hűséget esküdtek Mihai királynak.

Munkásnőket

akik cipőkrém gyártására specializálódtak,

keres bucarestii vállalat

Ajánlatokat az eddigi munkahely megjelölésével a következő címre lehet elküldeni: THOMPSON, STR. DIONISIE 65., BUCURESTII.

Franciaországban az anyáknak elsőbbségi jogot adó jegyeket osztanak ki

A Havas ügynökség jelentése szerint a francia hivatalos lapban rendelet jelent meg, amely a francia anyáknak a beszerzési jegyek tekintetében elsőbbségi jogot ad. A jegy tulajdonosnőnek jogukban áll elsőnek és kivételzetlen kérni a hivatalokban, a szállítási eszközök használatát tekintetében és az üzletekben foglalkoztatásukat és kiszolgálásukat. Ilyen jegyet csak az az anya kap, akinek legalább három 14 éven aluli, vagy az, akinek legalább két négy éven aluli gyermeke van. E jegyhez joga van annak az anyának is, aki a francia család kitüntetettjévé rendelkezik.

Lehet, hogy már ősszel megkezdődik a tanítás a kolozsvári egyetemen

Hóman Bálint magyar vallási és közoktatásiügyi miniszter Kolozsvárnak Magyarországhoz való visszacsatolása alkalmából nyilatkozott a Ferenc József Tudományegyetem sorsáról, amely az impériumváltozás után Szegedre költözött. Lehetőséges — mondotta a miniszter, — hogy még az őszi folyamán megkezdődnek a tanítások a kolozsvári egyetemen és mindent el fogunk követni abban az irányban, hogy noha Kolozsvár határváros lett, továbbra is megmaradjon Erdély kultúrközpontjának.

A „Romania” jelentése szerint a kolozsvári egyetem tanári kara Stefanescu Goanga rektor elnökletével ülést tartott. A rektor közölte a nemzetnevelésügyi miniszter utasítását, mely elrendeli az egyetem kiürítését. Az ülésen elhatározták, hogy a tanári kar összes tagjai jelen lesznek, midőn a magyar bizottság átveszi az egyetemet. A román tudományos anyagot és irattárat elszállítják.

Milyen jogokat kap a romániai német kisebbség?

A Radiopress berlini jelentése alapján a Curen-tul a következő felhivatalos német közleményt továbbítja:

A mintegy 650 ezer lélekre becsült romániai német kisebbség számára megállapított kisebbségi szabályzat egészen más, mint az, amelyet a bucarestii kormány adott a múlt évben a német kisebbségnek. Ezúttal nincs többé szó egyoldalú alkotmányjogi ténykedésről a német részére adandó kiváltságok tekintetében, hanem kétoldali megegyezésről, amelynek végrehajtása felett Németországnak ellenőrzési joga van. Németeknek fogják tekinteni azokat, akik német fajúknak vallják magukat és akiket a romániai Német Népközösség elfogad. A németeknek aránylagos részt biztosítanak a helyi közigazgatásban.

A háztartási iskola küldöttsége a helytartónál

Grofsoreanu Cornel dr. volt főpolgármester vezetésével a temesvári háztartási iskola bizottsága és igazgatósága küldöttségileg kereste fel Marta Alexandru dr. királyi helytartót. A küldöttség előadta, hogy a háztartási iskola megkezdett palotájáért, amelyet eladás útján a királyi helytartóság részére engedték át, hat millió lei vételárát kaptak. Ezért a pénzért a háztartási iskola elhelyezésére sem építeni, sem pedig vásárolni nem tudnak új otthont és azért kéri a vételár utólagos felemelését. Marta dr. királyi helytartó átvette a küldöttség emlékiratát és arra majd később ad választ.

Az amerikai torpedórombolók Angliának történt átengedése a két állam közötti kölcsönös segélynyújtást jelenti

„Az angol népnek ideges hangulatban kell élnie” — mondotta Churchill az alsóházban

Londonból jelentik: Churchill angol miniszterelnök csütörtökön az alsóházban beszédet mondott, amelyben a parlament utolsó összejövetelére óta történt eseményeket ismertette. Többek között ezeket mondotta:

— A Nagybritannia és az Egyesült Államok között létrejött ismeretes üzletkötés, amelyről a legutóbbi alsóházi ülésen beszéltem, most teljes mértékben befejezést nyert. Úgy gondolom, hogy ez

a brit és az amerikai nép általános megelégedését váltotta ki.

Ez a tény bátorítással szolgál majd a világ valamennyi részében lévő barátaink számára. Hiába lenne megkísérelni többet kiolvasni a hivatalos közleményből, mint amennyit azok mondani akarnak. A csere csupán

a két baráti állam között létrejött kölcsönös segélynyújtást jelenti,

amelyet az egymás iránti rokonszenv, bizalom és jóakarát parancsol. Csak a tájékozatlan emberek mondhatják, hogy az amerikai torpedórombolóknak Anglia részére való átengedése a nemzetközi jog megsértését jelenti. Ez az átadás Hitler kancellárnak nem fog tetszeni. Nagyon meg vagyok elégedve, hogy az Egyesült Államok légi és tengeri határa az Atlanti-óceán területén nagy ívben előre tolódott. Ez abba a helyzetbe hozza Amerikát, hogy

száz mérföld távolságra az országtól elháríthat minden veszélyt.

— A jövő évben sokkal erősebbek leszünk, mint most, habár elég erősek vagyunk most is. Nem fogunk késlekedni, hogy szolgálatba helyezzük az amerikai torpedórombolókat. Az az általános légi háború, amelyről megemlékeztem, tovább folytatódik.

Sem mi, sem pedig a németek nem használjuk fel teljes erőnket.

Szeptember hónapban nagyobb és még nehezebb harcokra kell felkészülni.

A továbbiakban a miniszterelnök hangsúlyozta, hogy

az angol népnek mindaddig ideges hangulatban kell élni, amíg ezek a légi harcok tartanak,

de reméli, hogy ezeknek nem lesz semmi hatásuk az angol nép lelki erejére.

— Nem osztom azoknak a nézetét, akik úgy hiszik, hogy szeptember 15-ike után megmenekültünk a tenger felől jövő halálos támadás veszélyétől. Az elővigyázatosságunkat egy percig sem csökkenthetjük.

A Földközi-tengeren rövid néhány nappal ezelőtt megerősítettük flottánkat.

A Közép-Keleten rövid időn belül súlyos harcokra várhatunk. Az a szándékunk, hogy minden erőnkkel megtartsuk itteni pozíciónkat.

A beszédet az alsóház nagy tetszéssel fogadta, majd Churchill bejelentette, hogy a legközelebbi ülést szeptember 18-ra hívják egybe. (Rador.)

Gróf Bethlen György az átengedett Erdély magyarságának vezére

Ujból működik Kolozsváron a hét éve szünetelő Magyar Párt

Kolozsvárról jelentik: Kolozsvár városa, de egész Erdély magyarsága is az új események következtében áthangelődött. A Magyar Népközösség, a mely eddig Bánffy Miklós gróf elnöklése alatt működött, szinte márol-holnapra önmagától megszűnt és

a magyarság egyetlen politikai tömörülése ismét a két éve hallgató Magyar Párt lett, amely a múltban Bethlen György gróf elnöklése és vezérlete alatt irányította a romániai magyarság sorsát. A magyar társadalom impozáns formában és meghatározó hűséggel csoportosul a Magyar Párt köré. A kolozsvári magyar ügyvédek határozatlanlag kimondták, hogy szolgálataikat felajánlják a Ma-

gyar Pártnak, mert csak ezt a szervet ismerik el a magyarság képviselőjének.

Bethlen György gróf az erdélyi magyarság választott képviselőjének nevében felhívást bocsátott ki, melyben megállapítja, hogy a Magyar Népközösség működésének alapja megszűnt és így ismét az a szervezet veszi át a magyarság sorsának irányítását, amelyet az 1937. évi nagygyűlésen választottak.

A felhívás mindenkit figyelmeztet, hogy a rend és közbiztonság megőrzését tartsa becsületbeli kötelességének.

A magyarság tanúsítson a mai történelmi időkhoz méltó magatartást.

Az elveszett francia gyermekek ezreiről óriási fényképalbumok készülnek

Külön hivatalokat állított fel a francia kormány a szétszóródott családok tagjainak megkeresésére

— Nem tud valamit a kislányomról? Marienek hívják, szőke, barnaszemű... az országoton vesztettem el június tizenhétedikén, menekülés közben. Azóta keresem. De hiába...
A Clermont-ferrandi polgármesteri hivatalban vagyunk.

Száz és száz asszony keresi fel ezt a helyiséget, ahol az elvesztett és a talált gyerekeket írják össze.

Valamennyinek riadt a tekintete, valamennyinek vörös a szeme a sírástól.

— A karomon vittem a gyermeket, másik kezemmel csomagjaimat vonszoltam — folytatja a szerencsétlen asszony. Éjszaka haladtunk előre, fáradtan kimerülten. Két katona ment melletttem. Felajánlották, hogy segítenek.

Egyik a csomagomat vette le, másik kislányomat. A sötétben eltűntek melőllem.

Azóta nem látam se a kis Mariet, se a két katonát.

A következő panaszost gépfegyvergolyó érte az országoton. Kórházba szállították. De hogy hat gyerekével, akik vele voltak, mi történt, nem tudja.

Városról városra jár, immár két hónapja kutat utánuk reménytelenül. A férje hadifogságban van.

A GYERKEK ELTÁVOZOTT — AZ ANYJA LEMARADT

Újraled előttünk a szürke hivatali helyiségben a júniusú menekülés szörnyű viziója. Ezren és ezren menelnek a koromsötét országúton, poggyászosokkal megrakott gyerekkosciók, lépésben haladó autók, vánszorgó kerákpárok s a tömegbe ékelődve a visszavonuló hadsereg egyes részei. Valahol bomba robban, a tömeg fejvesztetten keres menedéket, gyerekek sírnak, asszonyok jajgatnak s mire magukhoz térnek a rémülettől, nem találják többé egymásra.

Ezer és ezer szülő keresi gyermekét, ezer és ezer talált otthonra idegeneknél.

— A szétszóródott családok tagjainak megkeresésére külön hivatalokat állítottak fel Vichyben, Clermont-Ferrandban, Lyonban, Marseilleben és Toulonban — mondja a hivatalnok. — Összeírjuk és kicseréljük az adatokat. Már eddig is sok gyermeket adtunk vissza családjának. Minden kicsinyről külön dossziét készítenek. Jeant a mezőn találták halott édesanyja mellett, akit bomba ölt meg. Apjáról semmi hírnök. Lehet, hogy hadifogoly. Jeannette vasuton akart utazni édesanyjával. A gyermek föl szállt a vonatra, az asszonyt a tömeg visszazorította a perronra.

Azóta se látták egymást.

MI LESZ AZOKKAL A KICSINYEKKEL, AKIK MÉG BESZÉLNI SEM TUDTAK?

A nagyobacsákák legalább meg tudják mondani nevüket, elmesélik, honnan menekültek, megadják apjuk, anyjuk személyleírását. Ezeknek a szüleit majd csak megtaláljuk — ha élnek egyáltalán. De mi lesz az egész kicsikkel, akik nagyrészt

még beszélni se tudnak, s ha igen, legföljebb keresztnéviüket tudják?

A vichy kórházban harminc ilyen gyermeket ápolnak. Ezek a kicsinyek a chalonsi vonalon utaztak. A vasutat bombatalálat érte. A gyermekeket borzalmas állapotban szedték össze a sínek mellett. Mellettük heverték holmijaik neveikkel. De, hogy melyik csomag melyik gyermekhez tartozott, azt nem tudja senki.

Legtöbbjük hamarosan meggyógyult, de néhányan elpusztultak közülük.

— Hogyan közöljük ezeket a haláleseteket a szü-

Milyen az új Zsidóország?

Madagaszkár — a kincsek országa

Három és félmillió lakosa van Madagaszkárnak, melynek területe nagyobb, mint Spanyolországé. — Csakis egységes terv szerint oldható meg a zsidókérdés Európában.

Egyre több szó esik ezekben a történelmi jelentőségű időkben Európa teljes újjárendezéséről. Ennek a problémának egyik legnehezebb, egyszerűen leghátrébb elintézésére váró része az európai zsidókérdés egyöntetű, gyökeres megoldása. A zsidósággal szemben eddig fogantatott intézkedések is azt igazolják, hogy csakis a vezető nacionalista államok egységes intézkedései útján érhető el, hogy ez a probléma végérvényes megoldást nyerjen.

Az olasz sajtó a legutóbbi napokban is sürgette az európai zsidóság kitelepítését és ennek helyül Madagaszkár szigetét jelölte meg. Ez a sziget ugyanis olasz felfogás szerint mindenképpen alkalmas terület a zsidóság kitelepítésének végrehajtására.

Madagaszkár az Indiai-óceánban fekszik, Dél-Afrikától keletre, temérdek apróbb-nagyobb szigetek között. Dél-Rhodéziától a Mozambik-csatorna választja el mintegy 500 kilométer szélességben, de vannak partmenti területei Madagaszkárnak, amelyek 1000 kilométer távolságra fekszenek Afrikától.

A sziget maga 1625 kilométer hosszú és átlagosan 500 kilométer széles.

Területe a környező szigetekével együtt közel hatszáz ezer négyzetkilométer. A föld felszíne keleten hegyes, itt húzódik el az Ankaratra-hegység, amelynek néhány csúcsa a 2500 méter magasságot is meghaladja.

Nyugati fele inkább sík, ahol hatalmas steppek terülnek el.

KIS FÖLDI PARADICSOM

Az égbenvülő magas keleti hegyek felfogják az óceán felől húzódó párafelhőket s ezzel megakadályozhatják, hogy

ezen a vidéken igen bőséges a csapadék, így a hegyek alján hatalmas öserdők díszlenek, amelyekben

a trópusi növényzetnek rendkívül gazdag és csodálatosan szép változatai találhatók. A nagykiterjedésű termőföldeken, a Becsobika, Manangoro, Matitana és a többi folyó völgyében gabonaféléket, rizst, cukornádat, vaníliát, kávét, gyapotot termelnek a bennszülöttek.

Az Afrika állatvilágára jellemző vörögző vadak nem találhatók meg Madagaszkár szigetén, hanem ezek helyett békés szarvasmarha-csordák, juhnyáják és szilaj ménesek legelésznek.

A szigeten mindössze három és félmillió bennszülött él,

akik a madagasza, hóva, szakalavo törzsekhez tartoznak. Rajtuk kívül

vannak a szigeten négerék és arabok is. A lakosság a földművelés és állattenyésztés mellett az utóbbi időben kezd bányászattal, iparral és kereskedelemmel is foglalkozni.

Madagaszkár hegyeiben ugyanis gazdag arany, ezüst, vas, réz, ólom, grafit és széntelepek vannak,

amelyeket eddig még ki sem használtak, mert a bennszülöttek törvényei tiltották a föld mélyébe való behatolást.

A sziget fővárosa Tannanarivo, nagyobb kikötővárosok: Faranfanga, Majunga és Tamateve.

HOGYAN JUTOTT A SZIGET FRANCIA URALOM ALÁ

Madagaszkár szigete

1506 óta ismeretes a világ hajósai előtt s ettől kezdve gyakran felkeresték az európai kereskedők. Hogy pedig a franciák kezére jutott, az a regények, kalandos útleírások világából ismert gróf Benyovszky Móricnak, tehát magyar embernek köszönhető. Ugyanis ez a nyitramegyel származású, lovasbravúrijáról, kalandjairól világhíres magyar katona

1774-ben felajánlotta a francia kormánynak, hogy a szigetet megszerzi a franciáknak. A francia kormány megfelelő számú katonát, azonfelül iparosokat, földműveseket bocsátott gróf Benyovszky Móric rendelkezésére, akiket a gróf hajóra rakatott és kikötött velük a szigeten. Sikertült is neki Madagaszkárt francia érdektérületté tenni, sőt a bennszülöttek annyira megszerették, hogy

1776-ban királyukká választották a 35 éves Benyovszky Móricot.

Egészesen klímát, kitűnő termőföldet, az ipar, kereskedelem és bányászat terén pedig korlátlan lehetőségeket kapnának Madagaszkáron a zsidók, ahol az üzleti és közzgazdasági életben sokat hangsúlyozták tehetségüket zavartalanul kifejthetnék.

H. I.

Stokowski éjszakai uccai hangversenyt vezénveit

Csendhíborításért eljárást indított eliene a szerenáddal megtisztelt polgármester

Atlantic Cityből jelentik: Leopold Stokowski, a világhírű karmester, életében először vezénylete az uccán híres zenekará. A félmillió város különös érdeklődéssel tárgyalja ezt a nem mindennapi helyi szenzációt. Stokowski és zenekara

éjjel 12 órakor megjelent Tom Taggart polgármester villája előtt és meglepetészerűen szerenádöt adott a polgármester tiszteltére. Először két hazafias dalt játszottak, azután pedig egy vidám „sláger”, amelyent Stokowski eddig nem volt alkalma vezényelni. A karmester az egyik uccai gázlámpához dőlve a kezében tartotta a népszerű nótá kottáját és így dirigálta a zenekart.

A nagy lármára a polgármester megjelent a villa ablakában — hálóingben.

Nagy csodálkozással fogadta a váratlan koncer-

tet. A zenekar egyik tagja ezután formás beszédet mondott és megköszönte Atlantic City városnak, valamint a polgármesternek azt a szívvelyes fogadtatást, amelyben a városban négy hétig gyakoroló zenekar részesítették. Taggart polgármester ugyanis elintézte a város szállodai ipartestületénél, hogy a Stokowski-zenekar tagjainak négy hétre a divatosabb hotelokban

ingyen szállást és kosztot adtak. Taggart polgármester végül magára vette a kabátját, kijött az uccára, megölelte Stokowski-t és úgy köszönte meg az éjszakai szerenádöt. Majd a következő tréfás búcsúszóval vált el zenés barátjától:

— Mint magánember, örömmel fogadtam ezt a remek zenei élvezetet, de mint polgármester, kénytelen vagyok a társaság ellen éjszakai csendhíborítás címen eljárást indítani.

LONDON GUERRILLA HARCRA KÉSZÜL

Sikertelen volt a Berlin elleni újabb légitámadás

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

Rómából jelentik: Az utolsó napok angol légi veszteségei után Londonban láthatják, hogy az olasz légi haderő egy pillanatnyi nyugalmat sem akar hagyni és merész támadásaival állandó veszteségeket okoz.

Az olasz repülőgépek elporlasztják az ellenség tengeri erejét.

12 repülőgép elvesztése árán súlyos sérüléseket okoztak az olasz repülőgépek három cirkáló, két gédtorpedón és négy nagy kereskedelmi hajón, ami az ellenség számára szemléltetővé teszi az olasz légi haderő hatását.

A DNB LEIRJA AZ ANGOL KIKÉPZÉST
Berlinből jelentik: A DNB jelenti London-

Sulyosra fordult a helyzet Indiában

Rómából jelentik: A Messagero Kabulból jelenti, hogy azoknak a híreknek nyomán, amelyek szerint az angolok ebben az évben megtiltották volna a mekkai zarándoklatot, a helyzet Indiában sulyosra fordult és tüntetések voltak.

NINCSEN FELKELES INDOKINÁBAN

Tokióból jelenti a DNB: A külügyminisztérium szóvivője visszautasította a nyilatkozattételt a francia Indokínával kapcsolatos japán igények ügyében, valamint arra vonatkozóan, hogy állítólag japán csapatok tettek partra Haifongban. A külügyminisztérium szóvivője kijelentette, hogy ezekben a kérdésekben a katonai hatóságok illetékesek. Hozzáfűzte, hogy a japán kormánynak nincs értesülése bizonyos francia indokínai felkelésekről. Végül visszautasította a nyilatkozattételt az angol—USA megállapodására vonatkozóan.

A FRANCIA SAJTÓ SZERINT AMERIKA NEM FOG BEAVATKOZNI

Clermont Ferrandból jelentik: A francia lapok — amint azt a Havas iroda jelenti — most kommentálják az angol—USA megállapodást. Az Action Francaise Delebecque aláírásával közlő cikket, amely többek között a következőket tartalmazza: Roosevelt elnök hatalmas, ellenállásra alkalmasabb Amerikát kíván, hogy minden erőszakos szándékot elbátortalanítson. Álláspontját az amerikai eszményekre alapítja és amerikai politikát folytat, ami azonban nem jelenti, hogy Angliát mellett állana Németország ellen. Mindenki ismeri az elnök rokonszenveit, de Roosevelt nem az az ember, akit ezek a rokonszenvek befolyásolnának, hiszen az amerikai nép többségének érzelmei határozottan az európai beavatkozás ellen nyilatkoznak meg. Rooseveltnél bátor kitarása következtében Amerika megengedte, hogy nagy költségeket vállaljanak, de az ellenkező behozonyosság és természetesen előre nem látott incidensek lehetőségének fenntartására, nem hisszük, hogy Amerika kész lenne más világrészek veszekedésébe beavatkozni.

A Le Journal megállapítja, hogy az angol—amerikai megállapodás a legjelentősebb politikai tényt valósított meg: 1. Jelentős katonai erőt legyőzték. Néhány hét alatt — állapítja meg a cikkíró, — az Egyesült Államok három fontos tényt valósított meg: 1. Jelentős katonai erőt

ből: Angliában uccai harcokra gyakorlatoznak, tankok és robbanóanyag felhasználásával. A gyakorlatokon a védelmi gárdák vesznek részt, olyan kiképzők vezetésével, akik gyakorlattal bírnak ilyen harcokban. A kiképzők között szerepel egy kapitány, aki a spanyol polgárháborúban harcolt és aki a tankok elleni robbanóanyag felhasználásának szakértője, egy volt indiai kapitány, aki az északnyugati határon harcolt Indiában, valamint egy ausztráliai újságíró, aki Uj-guaniában szerzett gyakorlatot a guerilla harcokban. Ezeket a gyakorlatokat filmre vették, hogy kiképzésül felhasználhassák a gyakorlatokon részt nem vett védelmi gárdisták számára.

biztosított a 900 ezer főnyi hadsereg megszerzésével. 2. Megkezdte haditengerészetének és légi haderejének hatalmas méretű fejlesztését, az angol dominiumokkal pedig amerikai gátat emelt azzal, hogy bizonyos számú angol támaszpontot kibérelt messze az Egyesült Államok területétől. 3. A hadihajóhad átengedésével közvetlen saját hajóhadának egy részét veti harcba. Ez a három ténykedés mutatja, hogy az Egyesült Államok hisz a veszélyben és hogy az amerikai földrész megvédésére szükségesnek látja az Angliával, valamint a dominiumokkal való megállapodást.

György király tárgyalásai az amerikai megfigyelőkkel

Londonból jelentik: György király csütörtökön este Kennedy, az Egyesült Államok nagykövete jelenlétében fogadta az USA három katonai megfigyelőjét. A DNB távirati ügynökség továbbítja a hírt, azzal, hogy a három megfigyelő Ghornley tengernagy, Eimons dandártábornok és Strong tábornok. A király a megfigyelőkkel a katonai helyzetről tárgyalt.

AZ UNIO MEGEGYEZÉSE A DOMINIUMOKKAL

Washingtonból jelenti a Német Távirati Iroda: Csütörtökön hivatalosan jelentették, hogy Washingtonban Kanada és Ausztrália miniszterelnökei és az Ujzelandot képviselő angol nagykövet aláírják az Egyesült Államokkal kötendő döntőbírói szerződéseket. Az 1914-ben a brit birodalom megkötötte ezt a döntőbírói szerződést, de miután a tagállamok és az anyaország viszonya lazább lett, most minden dominium külön köti meg a szerződést, úgy, amint az év áprilisában már Dél-Afrika is.

SIKERTELENEK VOLTAK AZ ANGOLOK LEG- UTÓBBI LÉGITÁMADÁSAI

Berlinből jelentik: Illetékes helyen cáfolják az angol rádiókat azokat a valótlan híreket, mintha az angol légibombázások Berlinben katonai célpontokat semmisítették volna meg.

OLASZ REPÜLŐK BOMBÁZTAK A SZUEZ-CSATORNÁT

Tripoliszból jelentik: A lybiai fronton egy olasz légitámadás igen alacsonyan repülve bombázta Marsa Matru városát, azonban a légvédelem, amely már az előző támadás által nagyon igénybe volt véve,

Gyakorlattal rendelkező vegyszermérnököt keres

bucurestii vállalat. Irrott ajánlatokat az eddigi gyakorlat megjelölésével a következő címre kell küldeni: W. Thompson, Str. Dionisie 65., Bucuresti.

A BRIT VILÁGBIRODALOM SORSA NEM ÉVEK, HANEM NAPOK KÉRDÉSE

Newyorkból jelenti a DNB: A New-York Timesnek Londonból kapott értesülése szerint az angol fővárosból élénken vitáznak afelett, hogy vajon az Egyesült Államok és Anglia közötti oserének az eredménye nem merül-e ki az 50 darab torpedóromboló elküldésében. Felelős angol körökben nem akarják elhinni, hogy az amerikai kereskedők becsapták őket. A cserét többé-kevésbé kedvezően fogadták Angliában. Az emberek többsége helyesli, míg a ki-sebbség a módszerben és a részletekben talált kifogást. Mindannyian meggyeznek azonban abban, hogy

Amerika jobb üzletet csinált, mint Anglia. A Brit birodalom sorsa nem évek, hanem lehet napok kérdése

és az a tény, hogy új torpedórombolókat kapott, csak átmeneti jelentőségű, főleg ami Anglia és a dominiumok viszonyát illeti.

KÉT MILLIÓ KATONÁT SZEREL FEL AZ USA

Washingtonból jelentik: A képviselőház megszavazta azt az 5 milliárd 200 millió dollárról szóló hadihittelt, amely egy 2 millió emberből álló hadsereg felszereléséhez, egy „mindent óvadóra alkalmas” flotta megszerzéséhez és 14,394 katonai repülőgép készítésére szolgál. A törvényjavaslatot átküldték a szenátushoz, mert újabb módosítások válnak szükségessé.

Newyorkból jelenti a DNB: Marshall tábornok, az USA vezérkari főnöke közölte, hogy az Egyesült Államok többszáz, a háborúból marsdát tankot bocsát Kanada rendelkezésére. Ezeket a tankokat, mivel óránkénti sebességgel csekkély, csak kiképzésre és gyakorlatozásra használhatják.

nem tudta megakadályozni ennek a támadásnak erejét. Ugyancsak ebben az időben olasz bombavetők első alkalommal támadták a Szezi csatorna közvetlen környékét és ott több benzintartányt a levegőbe repítettek. Az olasz gépek sértetlenül tértek vissza támpontjukhoz.

LEGHARCOK LIBIÁBAN

Kairóból jelentik: Az egyiptomi véderő parancsnoksága közli: A tegnapi napon Kelet-Libia összes kikötői felett szüntelen repüléseket végeztek. Tobruk Eltvini, Derda El Buibi és El Gazea városokra bombákat dobtak. Derdában nagy tűzvész ütött ki, amikor a légi kikötőt ismét bombázták. Látható volt, amint az egyik repülőgép felrobbant. A légi kikötő épületei leégtek.

GENFBEN ÉS LAUSANNEBAN LÉGI RIADÓ VOLT

Bernből jelentik: Csütörtök este újabb angol repülőgépek jártak Svájc felett, úgy, hogy Genfben és Lausanneban légi riadót kellett elrendelni.

Az Universul cikke az erdélyi románokról

„Erdély és az erdélyiek” címmel Ion Nedelcu cikket irt az Universulban. A cikk hangsúlyozza, hogy

az erdélyi románok, akiket a bécsi döntés Magyarországhoz csatolt, mind helyben maradnak, mert nem hajlandók elhagyni őseik sírjait, földjüket, házaikat.

A fővárosi újságíró értesülése szerint számos erdélyi román vezetőember, aki időközben az ókirályságban telepedett meg, hazatért Erdélybe, mert nem akarják magára hagyni kisebbségi sorsba kerülő vérrokonait.

CAPITOL MA APOLLO

ÖRDÖG ES FRUSKA

Egy film tele szentimentális és drámai cselekménnyel. A főszerepekben: Priscilla, Rosemary és Lola Lane, Gale Page, John Grafield
Rendezte: Kertész Mihály

ELSŐ KALAND

Susanne Kerckhoff ismert regénye nyomán.
A főszerepekben: Ilse Werner, Johannes Riemann

Az elveszett francia gyermekek ezreiről óriási fényképalbumok készülnek

**Külön hivatalokat állított fel a francia kormány
a szétszóródott családok tagjainak megkeresésére**

— Nem tud valamit a kislányomról? Marienek hívják, szőke, barnaszemű... az országoton vesztettem el június tizenhétedikén, menekülés közben. Azóta keresem. De hiába...

A Clermont-ferrandi polgármesteri hivatalban vagyunk.

Száz és száz asszony keresi fel ezt a helyiséget, ahol az elvesztett és a talált gyerekeket írják össze.

Valamennyinek riadt a tekintete, valamennyinek vörös a szeme a sírástól.

— A karomon vittem a gyermeket, másik kezemmel csomagjaimat vonszoltam — folytatja a szerencsétlen asszony. Éjszaka haladtunk előre, fáradtan kimerülten. Két katona ment mellett. Felajánlották, hogy segítenek.

Egyik a csomagomat vette le, másik kislányomat. A sötétben elfütek mellett.

Azóta nem látam se a kis Mariet, se a két katonát.

A következő panaszost gépfegyvergolyó érte az országoton. Kórházba szállították. De hogy hat gyerekekkel, akik vele voltak, mi történt, nem tudja.

Városról városra jár, immár két hónapja kutát utánuk reménytelenül. A férje hadifogságban van.

A GYERKEK ELUTAZOTT — AZ ANYJA LEMARADT

Újraeled előttünk a szürke hivatali helyiségben a júniusi menekülés szörnyű víziója. Ezren és ezren menetelnek a koromsötét országoton, poggyászosokkal megrakott gyerekkocsik, lépésben haladó autók, vándorzógó kerékpárok s a tömegbe ékelődve a visszavonuló hadsereg egyes részei. Valahol bomba robban, a tömeg fejvesztetten keres menedéket, gyerekek sírnak, asszonyok jajgatnak s mire magukhoz térnek a rémülettől, nem találják többé egymásra.

Ezer és ezer szülő keresi gyermekét, ezer és ezer talált otthonra idegeneknél.

— A szétszóródott családok tagjainak megkeresésére külön hivatalokat állítottak fel Vichyben, Clermont-Ferrandban, Lyonban, Marseilleben és Toulonban — mondja a hivatalnok. — Összeírjuk és kicseréljük az adatokat. Már eddig is sok gyermeket adtunk vissza családjának. Minden kicsinyről külön dossziét készítenek. Jeant a mezőn találták halott édesanyja mellett, akit bomba ölt meg. Apjáról semmi hírünk. Lehet, hogy hadifogoly. Jeannette vasuton akart utazni édesanyjával.

A gyermek föl szállt a vonatra, az asszonyt a tömeg visszazorította a peronra.

Azóta se látták egymást.

MI LESZ AZOKKAL A KICSINYEKKEL, AKIK MÉG BESZÉLNI SEM TUDTAK?

A nagyobcskák legalább meg tudják mondani nevüket, elmesélik, honnan menekültek, megadják apjuk, anyjuk személyleírását. Ezeknek a szüleit majd csak megtaláljuk — ha élnek egyáltalán. De mi lesz az egész kicsikkel, akik nagyrészt

még beszélni se tudnak, s ha igen, legföljebb keresztneveiket tudják?

A vichy kórházban harminc ilyen gyermeket ápolnak. Ezek a kicsinyek a chalonsi vonalon utaztak. A vasutat bombatalálat érte. A gyermekeket borzalmas állapotban szedték össze a sínek mellett. Mellettük heverték holmijaik neveikkel. De, hogy melyik csomag melyik gyermekhez tartozott, azt nem tudja senki.

Legtöbbjük hamarosan meggyógyult, de néhányan elpusztultak közülük.

— Hogyan közöljük ezeket a haláleseteket a szü-

Milyen az új Zsidóország?

Madagaszkár — a kincsek országa

Három és félmillió lakosa van Madagaszkárnak, melynek területe nagyobb, mint Spanyolországé. — Csakis egységes terv szerint oldható meg a zsidókérdés Európában.

Egyre több szó esik ezekben a történelmi jelentőségű időkben Európa teljes újjárendezéséről. Ennek a problémának egyik legnehezebb, egyszersmind legsürgősebb elintézésére váró része az európai zsidókérdés egyöntetű, gyökeres megoldása. A zsidósággal szemben eddig fogantatott intézkedések is azt igazolják, hogy csakis a vezetők nacionalista államok egységes intézkedései útján érhető el, hogy ez a probléma végérvényes megoldást nyerjen.

Az olasz sajtó a legutóbbi napokban is sürgette az európai zsidóság kitelepítését és ennek helyül Madagaszkár szigetét jelölte meg. Ez a sziget ugyanis olasz felfogás szerint mindenképpen alkalmas terület a zsidóság kitelepítésének végrehajtására.

Madagaszkár az Indiai-óceánban fekszik, Dél-Afrikától keletre, temérdek apróbb-nagyobb sziget között. Dél-Rhodéziától a Mozambik-csatorna választja el mintegy 500 kilométer szélességben, de vannak partmenti területei Madagaszkárnak, amelyek 1000 kilométer távolságra fekszenek Afrikától.

A sziget maga 1625 kilométer hosszú és átlagosan 500 kilométer széles.

Területe a környező szigetekével együtt közel hatszáz ezer négyzetkilométer.

A föld felszíne keleten hegyes, itt húzódik el az Ankaratra-hegység, amelynek néhány csúcsa a 2500 méter magasságot is meghaladja.

Nyugati fele inkább sík, ahol hatalmas steppek terülnek el.

lőkkel? — mondja kétségbeesetten a főorvos, — mikor nem tudjuk a gyermekek nevét? És hogyan értesítsük az életbenmaradtak hozzátartozóit, amikor még azt se tudjuk a kicsinyekről, hogy franciák, hollandok, vagy belgák-e?

Itt-ott utazás közben véletlenül rátalálnak az anyák gyermekeikre. Más gyerekeket jószívú családok fogadnak magukhoz és felnevelik őket. De bármilyen jó letelepedés is egy ilyen talált gyermeknek, az édesanyját nem pótolhatja senki és a szülőket se kárpótolhatja senki és semmi elvesztett gyermekükért.

Hogy ezeket a csöppsegeket valami módon vizsgáljassák családjukhoz, a hatóságok most elhatározták, hogy

gigantikus fényképalbumokat készítenek a három évesnél fiatalabb gyermekekről. Ezeket a fényképeket minden faluban, minden városban közszemlére teszik.

Sietve készítik a felvételeket az apróságokról s egy-két hét múlva már megtekinthetik a gyermeküket vesztett szülők az ezernyi fényképet, hátha felfedezhetik az arccsökkák közt elvesztett Jacquelinejüket, Jeanjukat, vagy Mariejüket.

KIS FÖLDI PARADICSOM

Az égbenvülő magas keleti hegyek felfogják az óceán felől húzódó párafelhőket s ezzel megarazható, hogy

ezen a vidéken igen bőséges a csapadék, így a hegyek alján hatalmas öserdők díszlenek, amelyekben

a trópusi növényzetnek rendkívül gazdag és csodálatosan szép változatai találhatók. A nagykiterjedésű termőföldeken, a Becsobika, Manangoro, Matitana és a többi folyó völgyében gabonaféléket, rizst, cukornádat, vaníliát, kávét, gyapotot termelnek a bennszülöttek.

Az Afrika állatvilágára jellemző véréngző vadak nem találhatók meg Madagaszkár szigetén, hanem ezek helyett békés szarvasmarha-csordák, juhnyájak és szilaj ménesek legelésznek.

A szigeten mindössze három és félmillió bennszülött él,

akik a madagasza, hóva, szakalavo törzsekhez tartoznak. Rajtuk kívül

vannak a szigeten négerek és arabok is.

A lakosság a földművelés és állattenyésztés mellett az utóbbi időben kezd bányászattal, iparral és kereskedelemmel is foglalkozni.

Madagaszkár hegyeiben ugyanis gazdag arany, ezüst, vas, réz, ólom, grafit és széntelepek vannak,

amelyeket eddig még ki sem használtak, mert a bennszülöttek törvényei tiltották a föld mélyébe való lehatolást.

A sziget fővárosa Tannanarivo, nagyobb kikötővárosok: Faranfanga, Majunga és Tamateve.

HOGYAN JUTOTT A SZIGET FRANCIA URALOM ALÁ

Madagaszkár szigete 1506 óta ismeretes a világ hajósjai előtt

s ettől kezdve gyakran felkeresték az európai kereskedők. Hogy pedig a franciák kezére jutott, az a regények, kalandos útleírások világából ismert gróf Benyovszky Móricnak, tehát magyar embernek köszönhető. Ugyanis ez a nyitramegyei származású, lovasbravúrajáról, kalandjairól világhíres magyar katona

1774-ben felajánlotta a francia kormánynak, hogy a szigetet megszerzi a franciáknak.

A francia kormány megfelelő számú katonát, azonfelül iparosokat, földműveseket bocsátott gróf Benyovszky Móric rendelkezésére, akiket a gróf hajóra rakatott és kikötött velük a szigeten. Sikertült is neki Madagaszkárt francia érdektérületté tenni, sőt a bennszülöttek annyira megszerették, hogy

1776-ban királyukká választották a 35 éves Benyovszky Móricot.

Egészesen klímát, kitűnő termőföldet, az ipar, kereskedelem és bányászat terén pedig korlátlan lehetőségeket kapnának Madagaszkáron a zsidók, ahol az üzleti és közgazdasági életben sokat hangsúlyozták tehetségüket zavartalanul kifejthetnek.

Stokowski éjszakai uccai hangversenyt vezénveit

Csendhárbitásért eljárást indított elene a szerenáddal megtisztelt polgármester

Atlantic Cityből jelentik: Leopold Stokowski, a világhírű karmester, életében először vezényelte az uccán híres zenekarát. A félmillió város különös érdeklődéssel tárgyalja ezt a nem mindennapi helyi szenzációt. Stokowski és zenekara

éjjel 12 órakor megjelent Tom Taggart polgármester villája előtt és meglepetészerűen szerenádót adott a polgármester tiszteletére.

Először két hazafias dalt játszottak, ezután pedig egy vidám „sláger”, amelyent Stokowskinak eddig nem volt alkalma vezényelni. A karmester az egyik uccai gázlámpához dőlve a kezében tartotta a népszerű nótá kottáját és így dirigálta a zenekart.

A nagy lármára a polgármester megjelent a villa ablakában — hálóingben.

Nagy csodálkozással fogadta a váratlan koncertet.

tet. A zenekar egyik tagja ezután formás beszédet mondott és megköszönte Atlantic City városnak, valamint a polgármesternek azt

a szívvelyes fogadtatást, amelyben a városban négy hétig gyakoroló zenekart részesítették. Taggart polgármester ugyanis elintézte a város szállodai ipartestületénél, hogy a Stokowski-zenekar tagjainak négy hétre a divatosabb hotelokban

ingyen szállást és kosztot adtak.

Taggart polgármester végül magára vette a kabátját, kijött az uccára, megölelte Stokowskit és úgy köszönte meg az éjszakai szerenádót. Majd a következő tréfás búcsúszóval vált el zenés barátjától:

— Mint magánember, örömmel fogadtam ezt a remek zenei élveztet, de mint polgármester, kénytelen vagyok a társaság ellen éjszakai csendhárbitás címen eljárást indítani.

LONDON GUERRILLA HARCRA KÉSZÜL

Sikertelen volt a Berlin elleni újabb légitámadás

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

Rómából jelentik: Az utolsó napok angol légi veszteségei után Londonban láthatják, hogy az olasz légi haderő egy pillanatnyi nyugalmat sem akar hagyni és merész támadásaival állandó veszteségeket okoz.

Az olasz repülőgépek elporlasztják az ellenség tengeri erejét.

12 repülőgép elvesztése árán súlyos sérüléseket okoztak az olasz repülők három cirkálón, két segédtorpedón és négy nagy kereskedelmi hajón, ami az ellenség számára szemléltetővé teszi az olasz légi haderő hatását.

A DNB LEJÁR AZ ANGOL KIKÉPZÉST

Berlinből jelentik: A DNB jelenti London-

ból: Angliában uccai harcokra gyakorlatoznak, tankok és robbanóanyag felhasználásával. A gyakorlatokon a védelmi gárdák vesznek részt, olyan kiképzők vezetésével, akik gyakorlattal bírnak ilyen harcokban. A kiképzők között szerepel egy kapitány, aki a spanyol polgárháborúban harcolt és aki a tankok elleni robbanóanyag felhasználásának szakértője, egy volt indiai kapitány, aki az északnyugati határon harcolt Indiában, valamint egy ausztráliai újságíró, aki Uj-guaniában szerzett gyakorlatot a guerilla harcokban. Ezeket a gyakorlatokat filmre vették, hogy kiképzésül felhasználhassák a gyakorlatokon részt nem vett védelmi gárdisták számára.

Sulyosra fordult a helyzet Indiában

Rómából jelentik: A Messagero Kabulból jelenti, hogy azoknak a híreknek nyomán, amelyek szerint az angolok ebben az évben megtiltották volna a mekkai zarándoklatot, a helyzet Indiában sulyosra fordult és tüntetések voltak.

NINCSEN FELKELES INDOKINÁBAN

Tokióból jelenti a DNB: A külügyminisztérium szóvivője visszautasította a nyilatkozattételt a francia Indokínával kapcsolatos japán igények ügyében, valamint arra vonatkozóan, hogy állítólag japán csapatokat tettek partra Haifongban. A külügyminisztérium szóvivője kijelentette, hogy ezekben a kérdésekben a katonai hatóságok illetékesek. Hozzáfűzte, hogy a japán kormánynak nincs értesülése bizonyos francia indokínai felkelésekről. Végül visszautasította a nyilatkozattételt az angol—USA megállapodására vonatkozóan.

A FRANCIA SAJTÓ SZERINT AMERIKA NEM FOG BEAVATKOZNI

Clermont Ferrandból jelentik: A francia lapok — amint azt a Havas iroda jelenti — most kommentálják az angol—USA megállapodást. Az Action Francaise Delebecque aláírásával közlő cikket, amely többek között a következőket tartalmazza: Roosevelt elnök hatalmas, ellenállásra alkalmasabb Amerikát kíván, hogy minden erőszakos szándékot elbátortalanítson. Álláspontját az amerikai eszményekre alapítja és amerikai politikát folytat, ami azonban nem jelenti, hogy Anglia mellett állana Németország ellen. Mindenki ismeri az elnök rokonszenveit, de Roosevelt nem az az ember, akit ezek a rokonszenvek befolyásolnának, hiszen az amerikai nép többségének érzelmei határozottan az európai beavatkozás ellen nyilatkoznak meg. Rooseveltnél bátor kitartása következtében Amerika megengedte, hogy nagy költségeket vállaljanak, de az ellenkező behoziyosodásig és természetesen előre nem látott incidensek lehetőségének fenntartására, nem hisszük, hogy Amerika kész lenne más világrészek veszekedésébe beavatkozni.

A Le Journal megállapítja, hogy az angol—amerikai megállapodás a legjelentősebb politikai tényt valósított meg: 1. Jelentős katonai erőt legyőzték. Néhány hét alatt — állapítja meg a cikkíró, — az Egyesült Államok három fontos tényt valósított meg: 1. Jelentős katonai erőt

biztosított a 900 ezer főnyi hadsereg megszerzésével. 2. Megkezdte haditengerészetének és légi haderejének hatalmas méretű fejlesztését, az angol dominiumokkal pedig amerikai gátat emelt azzal, hogy bizonyos számú angol támaszpontot kibérelt messze az Egyesült Államok területétől. 3. A hadihajóhad átengedésével közvetlen saját hajóhadának egy részét veti harcba. Ez a három ténykedés mutatja, hogy az Egyesült Államok hisz a veszélyben és hogy az amerikai földrész megvédésére szükségesnek látja az Angliával, valamint a dominiumokkal való megállapodást.

György király tárgyalásai az amerikai megfigyelőkkel

Londonból jelentik: György király csütörtökön este Kennedy, az Egyesült Államok nagykövete jelenlétében fogadta az USA három katonai megfigyelőjét. A DNB távirati ügynökség továbbítja ezt a hírt, azzal, hogy a három megfigyelő Ghornley tengernagy, Eimons dandártábornok és Strong tábornok. A király a megfigyelőkkel a katonai helyzetről tárgyalt.

AZ UNIO MEGEGYEZESE A DOMINIUMOKKAL

Washingtonból jelenti a Német Távirati Iroda: Csütörtökön hivatalosan jelentették, hogy Washingtonban Kanada és Ausztrália miniszterelnökei és az Újzelandot képviselő angol nagykövet aláírják az Egyesült Államokkal kötendő döntőbíróági szerződéseket. Az 1914-ben a brit birodalom megkötötte ezt a döntőbíróági szerződést, de miután a tagállamok és az anyaország viszonya lazább lett, most minden dominium külön köti meg a szerződést, úgy, amint ez év áprilisában már Dél-Afrika is.

SIKERTELENEK VOLTAK AZ ANGOLOK LEGUTÓBBI LÉGITÁMADÁSAI

Berlinből jelentik: Illetékes helyen cáfolják az angol rádióknak azokat a valótlán híreit, mintha az angol légibombázások Berlinben katonai célpontokat semmisítették volna meg.

OLASZ REPÜLŐK BOMBÁZTAK A SZUEZ-CSATORNÁT

Tripoliszból jelentik: A libiai fronton egy olasz légitámadás igen alacsony repülve bombázta Marsa Matru városát, azonban a légvédelem, amely már az előző támadás által nagyon igénybe volt véve,

Gyakorlattal rendelkező vegyésszmérnököt keres

bucurestii vállalat. Irrott ajánlatokat az eddigi gyakorlat megjelölésével a következő címre kell küldeni: W. Thompson, Str. Dionisie 65., Bucuresti.

A BRIT VILÁGBIRODALOM SORSA NEM ÉVEK, HANEM NAPOK KÉRDÉSE

Newyorkból jelenti a DNB: A New-York Timesnek Londonból kapott értesülése szerint az angol fővárosból élénken vitáznak afelett, hogy vajjon az Egyesült Államok és Anglia közötti cserének az eredménye nem merül-e ki az 50 darab torpedóromboló elküldésében.

Felelős angol körökben nem akarják elhinni, hogy az amerikai kereskedők becsapták őket. A cserét többé-kevésbé kedvezően fogadták Angliában. Az emberek többsége helyesli, míg a kisebbség a módszerben és a részletekben talált kifogást. Mindannyian megegyeznek azonban abban, hogy

Amerika jobb üzletet csinált, mint Anglia. A Brit birodalom sorsa nem évek, hanem lehet napok kérdése

és az a tény, hogy új torpedórombolókat kapott, csak átmeneti jelentőségű, főleg ami Anglia és a dominiumok viszonyát illeti.

KÉT MILLIÓ KATONÁT SZEREL FEL AZ USA

Washingtonból jelentik: A képviselőház megszavazta azt az 5 milliárd 200 millió dollárról szóló hadihitelt, amely egy 2 millió emberből álló hadsereg felszereléséhez, egy „mindent óvodára alkalmas” flotta megszerzéséhez és 14.394 katonai repülőgép készítésére szolgál. A törvényjavaslatot átírták a szenátushoz, mert újabb módosítások voltak szükségesek.

Newyorkból jelenti a DNB: Marshall tábornok, az USA vezérkari főnöke közölte, hogy az Egyesült Államok többszáz, a háborúból maradt tankot bocsát Kanada rendelkezésére. Ezeket a tankokat, mivel óránkénti sebességgel cselelték, csak kiképzésre és gyakorlattozásra használhatják.

nem tudta megakadályozni ennek a támadásnak erejét. Ugyancsak ebben az időben olasz bombavetők első alkalommal támadták a Szezi csatorna közvetlen környékét és ott több benzintartányt a levegőbe repítettek. Az olasz gépek sértetlenül tértek vissza támpontjukhoz.

LEGHAROK LIBIÁBAN

Katróból jelentik: Az egyiptomi véderő parancsnoksága közli: A tegnapi napon Kelet-Libia összes kikötői felett szüntelen repüléseket végeztek. Tobruk Eltvini, Derda El Buibi és El Gazea városokra bombákat dobtak. Derdában nagy tűzvész ütött ki, amikor a légi kikötőt ismét bombázták. Látható volt, amint az egyik repülőgép felrobbant. A légi kikötő épületel leégett.

GENFBEN ÉS LAUSANNEBAN LÉGI RIADÓ VOLT

Bernből jelentik: Csütörtök este újabb angol repülőgépek jártak Svájc felett, úgy, hogy Genfben és Lausanneban légi riadót kellett elrendelni.

Az Universul cikke az erdélyi románokról

„Erdély és az erdélyiek” címmel Ion Nedelcu cikket irt az Universulban. A cikk hangsúlyozza, hogy

az erdélyi románok, akiket a bécsi döntés Magyarországhoz csatolt, mind helyben maradnak, mert nem hajlandók elhagyni őseik sírjait, földjüket, házaikat.

A fővárosi újságíró értesülése szerint számos erdélyi román vezetőember, aki időközben az ókirályságban telepedett meg, hazatért Erdélybe, mert nem akarják magára hagyni kisebbségi sorsba kerülő vérrokonait.

CAPITOL MA A POLLO

ÖRDÖG ÉS FRUSKA

Egy film tele szentimentális és drámai cselekménnyel. A főszerepekben: Priscilla, Rosemary és Lola Lane, Gale Page, John Grafield
Rendezte: Kertész Mihály

ELSŐ KALAND

Susanne Kerckhoff ismert regénye nyomán.
A főszerepekben: Ilse Werner, Johannes Riemann

HIREK

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Belföldön hához való kézbesítéssel együtt magánosoknak havonta nyolcvan lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei. Nyugdíjasoknak hához való kézbesítéssel együtt havonta hetven lei, negyedévre 200 lei, félévre 400 lei, egész évre 800 lei. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félévre 22 pengő és egész évre 40 pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

23-10 és este 10 óra után: 28-15

BOTAR BÉLA VERSE

Kollégium-kert

Nem járok ide csak vezekelni,
Még halt szerelmem semmi sem jelz,

A nagy jegenyék zúgnak, mint régen,
Járt-e itt aztán — most is megkérdem

Néztek körül a magasságból,
Nem jön-e vajjon, valahol távol?

Falevelek, ne hulljatok még is,
Állj meg nap, még ne borulj el éjbe.

Maradjon minden úgy, mint volt régen,
Amíg szemembe, szívembe vésem.

Aztán kertemmel történhet bármi,
Én már holtan is így fogom látni!...

Vidám filmkocka egy komoly tárgyalásról

A járásbírósg tárgyalóterme tarka képet nyújtott. A napirendre két polgári pert tűztek és ezek után a bünyűgyi perek hosszú sora következett. Az első padokban néhány jobban öltözött ember üldögélt, míg az utolsó padban a fejtől lefelé egy cigányasszony bámult magára. Előtte két kifese hölgy ült, akiket az egyik cipőiparban idéztek meg. A per tárgyalására azonban nem került sor, mert a tanuk nem jelentek meg mind. Dolguk végeztével a két hölgy az ajtó felé ment, mikor az egyik félhangosan ezt mondta a másiknak:

— Maradjunk még!

Látszott rajta, hogy ez neki jó szórakozás. A két hölgy erre leült előbbi helyére. Nevetgéltek. Aztán hátrafordultak és a cigányasszonyt kezdték nézegetni. Ez nem sokat tördött velük. A hölgyek szerettek volna valami hatást látni, de ez nem jelentkezett. Előrefordultak és utottak egymásnak, nevetgéltek, megint hátranéztek, összedugták a fejüket.

Egyikük már nem tudta visszatartani a kíváncsiságát és a fejtől kérdezte:

— Bot-család egyik tagja, ugy-e?

A fejtörő bólintott a fejével és nem szólt semmit.

— Aztán mit csinált az asszonyosság?

A fejtörő hallgatott, a két hölgy megint összedugta a fejét. A cigányasszonyt kérdezték:

— Mit csinált néni?

A néni kezesen sirdogálni kezdett. A két hölgy egymáshoz bujt és nevetett.

— De azért nem lopott sokat, ugy-e?

Erre sem kaptak választ. Az egyik erre előszedte a tükröt és az ajkát nézegette, a másik az arcát puderozta. Asitozni kezdtek és csak akkor figyeltek fel, mikor a fejtörő elővezette a cigányasszonyt.

Észrevettek valamit az asszonyon, valamit, ami nekik nagyon mulatságosnak tűnhetett. Egymásnak mutogatták ezt és nagyon jól mulatnak. A bíróság komolysága cseppet sem feszélyezte őket. Mikor a cigányasszony a köténye csücskéjével törölni kezdte a szemét, akkor kimentek a teremből. Attól féltek, hogy hangosan kitor rajtuk a nevetés

(g. h.)

— Visszaszállítják Belgiumba a gyémánt-készleteket, Brüsszelből jelentik: Az anversi gyémánt ipar, amely e szakmában a legfejlettebb a világon, néhány napon belül teljes üzemen lesz. A német hatóságok intézkedtek, hogy a Franciaországba küldött jelentékeny gyémánt-mennyiségek visszakérüljenek és az anversi gyémántiparosok rendelkezésére állhassanak. A jelenlegi 16 ezer munkanélküli közül rövidesen 4—5 ezer elhelyezést nyer a meginduló iparvállalatoknál. (Rador.)

— A Magyarországnak átengedett területen szabadlára helyezték a politikai foglyokat. Tekintettel arra, hogy Erdély egy részét a bécsi döntőbírósg visszaitélte Magyarországnak, dr. Bartha Ignác képviselő több magyar vezetővel egyetemben tegnap közbenjárt Hatieganu Jonel-nél, a román állami fogházak vezérfelügyelőjénél, hogy helyezést szabadlára a fogházak politikai foglyait.

— Az élelmiszerüzletek zárójárának meghozzásabbitsa. A munkaügyi minisztérium 34185—1940. számú rendeletével közhírré teszi, hogy augusztus 27. napjától kezdődően a fűszer-, gabona-, tojás-, tej-, turó és vajkereskedések, mézszarosok, bolserakatok az esti záró n. túl még harminc percig nyitva tarthatnak, hogy a záróra időpontjában még az üzletben lévő vevőket kiszolgálhassák. Tehát ezen üzletek úgy a hét folyamán, mint a vasárnapot és ünnepnapot megelőző estén kilenc óráig tarthatnak nyitva.

— Birói áthelyezések és elmozdítások. Az igazságügyminiszter a következő áthelyezéseket rendelte el: Jánosi Béla törvényszéki elnök és Bogdán Jenő, Székely Ferenc járásbírókat Tordáról Kolozsvárra, Demeter Attila törvényszéki elnöki rangú járásbírókat Abrudbányáról Erdőscentgyörgyre, Gyárfás István segédbírókat a temesvári törvényszékről Kolozsvárra, Vasile Farcas törvényszéki elnököt, Magda Cornel és Culic Gheorghe járásbírókat Kolozsvárról Tordára. Állásaikból elmozdították: Erdős Mátyás dr. volt butyini, jelenleg felsőgorbói járásbírókat, dr. Klein Emil vingai járásbírókat.

— Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a Dr. Földes-féle Solvo-pirula. Székrekedés, bélelnyomás, rossz emésztés, gyomorrontás, felfuvalódás, gyomor- és belfájalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 25 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogeriában kapható.

(—) Áthelyezett dohánygyári alkalmazottak. A temesvári dohánygyárból Behne Szilárd főtisztviselőt, Lőcsey László dr. főkönyvelőt és Lőcsey Sándor tisztviselőt Kolozsvárra helyezték. Ezenkívül a dohánygyárból ugyancsak áthelyeztek Erdélybe több elömnkást és munkásot.

(—) Házasság. Schröder Irénke és Juventus Pannajoth László gyógyszerész szeptember nyolcadikán délelőtt tízezer órákor tartják esküvőjüket a piaristák temesvári templomában. Sürgőnycim: Schröder, Chizău.

(—) Beszárabiai menekülteknek ruhával való segélyezése. A gyárvárosi Titu Maiorescu uccai elemi leányiskola igazgatósága kéri mindazokat a családokat, amelyeknek nélkülözhető ruházati darabjaik vannak, hogy azokat a beszárabiai menekültek javára adományozzák. Ertesítés alapján az iskola igazgatósága készséggel elviteti a használt ruhadarabokat a megadott címeke. A ruhadarabokat az intézet nagyobb leányvendékei kimosás, kitisztítják, megjavítják és úgy adják tovább az arra szoruló szegénysorsú beszárabiai menekülteknek.

— Új kémiai üzemek Kanadában. Londonból jelentik: Kanadában három új kémiai üzemet állítottak fel, 4 millió 375 ezer angol font költséggel. A gyárak rövidesen megkezdik működésüket. A három üzemen több ezer ember fog dolgozni.

(—) A katonai szolgálatot teljesítők családtagjainak segélyezése. A Déli Hírlap is ismertette a kormányrendeletet, amely szerint ezentúl a katonai szolgálatot teljesítők hozzátartozói csakis természetbeni segélyezést kaphatnak. Ennek értelmében a királyi helytartóság rendeletet intézett a megyékhez, városokhoz és községekhez, hogy a segélyezés céljából rendelkezésükre álló összegekből élelmiszereket vásároljanak és azokat a katonai szolgálatot teljesítők családjai között szétosztják.

(—) Herskovits Augusta zongoraművész, államilag képesített okleveles zenetanár szeptember 15-én megkezdő oktatásait kezdők és haladók részére. Előkészít akadémiái vizsgákra is. Angol jazz-tanítás. Cím: III. kerület Str. Vlădica Bădescu 3. I. emelet. Jelentkezni lehet délelőtt 10—12 és délután 3—5 óra között. Telefon: 32—30.

E'csere'lném

Kolozsvár, Pasteur ucca 10/c alatti UJ MODERN két szoba, konyha, előszoba és fürdő, stb.-ből áll

háza

romániai házzal. Mladin, Resita Str. Dragalina 40.

Marsallbotok

Hitler, a Németbirodalom vezére és kancellárja, nemrégiben felemelő ünnepség keretében nevezte ki a vésdőr új marsalljait, akik a hadjárat eddigi során fegyvertényekkel rászolgáltak erre a nagy kiüntetésre. Hivatalos rangjuk most már „General-feldmarschall”, azaz magyarul vezértábornagy, a legmagasabb rang a német hadseregben.

Erdéke ennek a rangnak és a szónak a múltja. Ősi alakja, a latin marescallus, eredetileg az udvari istálló és a loállomány legfőbb felügyelőjét jelentette. A frank királyok idején az udvari háztartás vezetőjét hívták így. Az udvari ünnepeken ő irányította a rendezés munkáját. Később azután eredeti feladatát mind kevésbé békés szerepkörrel cserélte fel. Elkísérte a királyt a háborúba s ott a hadak legfőbb vezérletét látta el. Így lett a francia maréchal hadsergőfőparancsnok, a német „Feldmarschall” pedig tábornagy.

Hatalmának külön jelképe is van: a nemes fából készült, pazar díszítésű marsallbot. Készítésére minden időben nagy gondot fordítottak s az mindig komoly művészi feladatot jelentett. A német vésdőr főtábornagyai számára, a Führer rendeletére, új marsallbot-mintát dolgoztak ki Berlin egyik vezető aranyművesműhelyében. A bot testét színes bársony borítja; a szárazföldi hadsereg marsalljait piros, a tengerészeti és légimarsallokat pedig kékszíni. A díszítés sas- és vaskereszt-jelvényekből áll; alul-felül pedig aranyból készült gombban, illetve veretben végződik a bot. Ezek a veretek valóságos remekai az aranyművészetnek és a hatalmi jelképek igazi ékszeré avatják. A felső veret, aranybűfűvel, ajánlás formájában a tulajdonos nevét hordozza, például ilyenformán: „Bruchitsch főtábornagynak — a Vésdőr”. Az alsó veret a kinevezés keltét tünteti fel és ezt a felírást: „A nagynémet nép szabadságharca alkalmával.”

Egy-egy ilyen díszes alkotmány súlyba megüti az egy kilót; érthető emnélfogva, hogy tulajdonosuk csak különleges alkalmakkor használja. Mindennapi használatra egy egyszerűbb kivitelű „pótmarsallbot” szolgál, amely csak negyedannyit nyom. Ennek felső verete ezüstből készült s arany-sasok díszítik. Rajta van a tulajdonos rangjelzése és neve is.

(—) A kútba ölte magát egy idős gazda. Ádám János, nyolcvanhárom éves sándorházi gazda a háza udvarán levő kútba ugrott és a vízbe fulladt. Tettét betegsége miatt követte el. Az öreg gazda vak volt és a betegsége is annyira kínozta, hogy véget vetett életének.

(—) Betörés egy cipésműhelybe. Ismeretlen tettesek az elmúlt éjszaka felfeszítették Kucsván Géza cipésmester Petru Rares téren levő műhelyének ajtaját és behatoltak a műhelybe, ahonnan kilenc pár cipőt vittek el négyezer lei értékben.

(—) A nagyenyedi református Bethlen kollégium igazgatósága közli, hogy a kollégium összes tagozatai, a főgimnázium, tanítóképző és a csombordi gazdasági iskola, változatlan formában továbbra is fennmaradnak és a nemzetnevelésügyi minisztérium rendelkezése szerint október elsején újból megnyitják kapukukat. Az iskolákban bármilyen magyar felekezethez tartozó magyar anyanyelvű tanulók tanulhatnak az összes éveleji vizsgálatok október elsején kezdődnek.

(—) Az Első Erdélyi Biztosító szervezetében nem áll be változás. Mint értesülünk, az Első Erdélyi Általános Biztosító Részvénytársaság, amelynek igazgatósága Kolozsvárott volt, a változott politikai viszonyok ellenére is tovább folytatja működését úgy Romániában, mint pedig Erdélynek Magyarországhoz csatolt részein. A romániai igazgatóság Nagyszebenben, a magyarországi pedig Kolozsvárott lesz. Ennek folytán az Első Erdélyi Biztosító vagyoni viszonyaiban és megbízhatóságában semmi-féle változás nem áll be, amit az igen jó hírnévnek örvendő biztosító társaság üzletfelei bizonyára megnyugvással vesznek tudomásul és továbbra is megőrzik ezen Erdélyben vezető biztosító társaság részére bizalmukat.

(—) Halálozás. Az anyakönyvi hivatalban a következő halálozást jelentették be: Kirschweg Károly óras hatvannégy éves.

— A kolozsvári Magyar Színház mérlege a lezárt évről. A kolozsvári Magyar Színház igazgatósága az augusztus 29-én lezárt évről közleményt adott ki, amelyből kiténik, hogy a 165 tagú társulat 11 és fél hónapig működött és Kolozsváron 406, a vidéki központokban 393 előadást tartott. Kolozsváron 202.000, vidéken 132.000 fizető látogatója volt az előadásnak. A színtársulat adatai szerint az 1933—34 évadban 459 előadás volt és 134.000 néző, az 1939—40 évadban pedig 802 előadás és 330.000 néző. A Thália működésének hét esztendeje alatt összesen 4097 előadást tartott és 1.647.000 nézőhöz juttatta el színi kultúránk eredményeit. A most lezárt évadban Nagyváradon 140, Temesváron 121, Brassóban 110, Marosvásárhelyen 8, Aradon 13 előadást tartott a Thália és egy-egy napra meglátogatta Lugost, Sepsiszentgyörgyöt és Dettát. Az új évad előkészületei egyébként már javában folynak. Egyidejűleg a színház vezetésében és munkabeosztásában változás áll be. Kemény János báró az új évadban a színház közvetlen művészeti és adminisztratív igazgatója lesz s eme minőségben közvetlenül végzi a művészeti személyzet alkalmazását és a művészi ügyvitelt. Szabados Árpád helyettes igazgatóvá és főrendezővé lépett elő és átvette a művészeti adminisztráció vezetését. Kádár Imre dr. az új évtől a színház gazdasági ügyeinek vitelét végzi. Tiboldy Zoltán aligazgatóval karöltve, az egyes darabok rendezésében való részvétel mellett.

Duna-konferencia Bécsben

Bécsből jelentik: A nemzetközi Duna-bizottság megszűnésével újabb szerv vált szükségessé a Duna-problémák intézésére. Bécsben a napokban kezdődött meg ez az új Duna-konferencia, amelyen Németország, Olaszország, Románia, Jugoszlávia, Szlovákia, Magyarország és Bulgária vesznek részt. A román bizottság vezetője Vespasian Pella volt szónok.

— Hogyan áll az „Osservatore Romano” ügye? Bucurestiből jelentik: Az Universul egy svájci távlati iroda nyomán közli: A Vatikánban értekezlet volt, amelyen a Szentzsák hivatalos lapjának sorsát beszélték meg. Mint ismeretes, a Vatikán hivatalos lapja, az Osservatore Romano beszíntelt megjelenését. A hivatalos napilap megszüntetését állítólag maga a pápa határozta el. Most az eddigi politikai színezetű napilap helyett egy más, csakis vallási és közmivvelődési jellegű napilap kiadását határozták el a vatikáni értekezleten. A lap szerkesztését a jezsuitákra bízzák. Az Osservatore Romanonak csak világi szerkesztői és munkatársai voltak. Az új lap címe valószínűleg Corriere Vaticano lesz. A fenti jelentést hivatalosan még nem erősítették meg.

— II. PÉTER KIRALY SZÜLETÉSNAPJA. Belgrádból jelentik: Az egész jugoszláv nép ma ünnepli II. Péter király születésnapját. A Vreme mai vezércikkében a legfiatalabb Karagyorgyevics uralkodó dicsőítését és egységesítő uralkodását méltatja. A Politika c. lap és a horvát parasztpárt lapja ugyancsak lelkes és hődelatlejes cikkeket írnak a király születési évfordulójáról. A szokásos külső ünnepeket az uralkodó óhajára, az általános helyzetre való tekintettel, elhalasztották.

Az első kinevezések

Bucurestiből jelentik: Lupu dr., a legfőbb Semmitő és igazságszolgáltatási szék tagozati elnökét a legfőbb semmitőszék főelnökévé nevezték ki.

Ioanitu tábornokot, a legfőbb hadiskola parancsnokát, a hadsereg vezérkari főnökévé nevezték ki Mihail Gh. szárnysegéd tábornok helyére.

Elefterescu Mircea alezredes, Antonescu tábornok kabinetfőnökévé nevezték ki.

Camenita ezredes megbízták az állambiztonság ügyeinek vezetésével.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő születéseket jelentették be: Schill József munkás Anna nevével és Curescu Stefan vasúti szerelő Dorel Ilie nevével fia.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA:

Szombaton, szeptember 7-én a következő gyógyszerházak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban a Libertatii téren levő Jahner Carol gyógyszerház.

Gyárvárosban a Badea Cartan téren levő Marzalis gyógyszerház és a Stefan cel Mare utcában levő Zeiner gyógyszerház.

Erdésvárosban az Axente Sever téren levő Roxin gyógyszerház.

Józsefvárosban a Bratianu utcában levő Diana gyógyszerház.

Mohácsban a Corvin gyógyszerház és Újkiosdán Pana Joth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

BINARI angol és francia női divatterem

KÉSZIT EREDETI MODELL KREÁCIÓK UTÁN A LEGUJABB RUHÁKAT, KABÁTO-KAT ÉS KOSZTÜMÖKET A LEGSZEBB KIVITELBEN.

III. Piata Plevnei 6.

MODERN KÖLTÖK

Folyton készülődöm

Az ember innen nehezen menekszik,
Vagy belenyugszik, vagy a sírre fekszik,
Mert nincsenek kapuk, kik eleresszék,
Vagy homlokunk, vagy a világ reped szét

S ha agyatok kidől a koponyából,
Csak mintha porba lötyten egy pohár bor,
Maradjatok hát, bírní kell a dolgot
És legjobb, hogyha lassan haldokoltok.

Ne féljetek, a végső óra megjön,
Majd arcotokba omlik a meleg könny,
Tudóink megáll, a lélegzet elernyed,
És megtudjuk a kint, vagy a kegyelmet.

A körmötökre nézzetek, bolondok,
A körmötökből lassanként kifogytok,
Készüljétek, lehúlltok mint az alma,
Ha meglegyint a fájdalom fuvalma.

Hát nem is élek, folyton készülődöm,
Kemény a csontom, sárga már a bőröm,
A szempillám kihull, naponta gyérebb,
Már nemsokára én is hazatérek.

Semmit se mondanék a négygyűlésen,
Csak szívem lenne gyöngö már egészen,
És ez a világ haldokolni hagyja,
Hogy megszakadjon esontjaim kalandja.

Ezért kiáltok itt a balga népnek,
Hogy életem semmit se szemlélek,
Se forradalmat, se boldog szerencsét,
Csak rád figyeljek, édes végtelenség.

Ezt hirdetem, te sírva küzdő nép,
Az lesz erős, aki naponta gyöngöbb,
S ha életed a testedet megölte,
Az égi körben akkor élsz örökre.

Napoleon egyik híres államférfia mondotta: Az emberek annyit hazudnak, hogyha minden hamis szavuk egy tégladarabbá válna, fel lehetne építeni velük Babel-tornyát.

(—) Nagy tífz Ságón. Ság községben Klein Ferenc gazda udvarán egy gazdasági épület, amelyben nagyobb mennyiségű gabona volt, kigyulladt és teljesen leégett. A kár egy része biztosítás révén megtérül.

(—) Rajka Géza dr. igazgató áthelyezése. A nemzetnevelésügyi miniszter Rajka Géza dr., a temesvári Babes állami gimnázium tanárát Nagyváradra helyezte át. Rajka Géza kiváló pedagógus, nagyképzettségű tanár a tanári testületnek, aki egyben a temesvári katolikus magyar főgimnázium, valamint a katolikus magyar tanonciskola igazgatója is. Értékes munkásságot fejt ki ezenkívül a Katolikus Népszövetség bányási tagozatának vezetőségében. Áthelyezte a miniszter továbbá Kegyes István, a Diaconovici Loga liceum tanárát Kolozsvárra, Kiss Jánost, az állami tanítóképezde tanárát Nagyváradra és Ferenc Antal tanítóképezdei tanárt Besztercére.

(—) A tűzifa ismét drágább lesz? Ionescu Zaharie, a fekerkeszdedk elnöke, megjelent Ciupe Gheorghe dr. királyi helytartósági vezértitkárnál és kérte a tűzifa vagonokénti 11.400 leles árának 18 ezer 500 leire való felemelését. Kérelmét azzal indokolta, hogy a termelők a munkabérek felemelésére való hivatkozással szintén felemelték a fa árát, ezenkívül a tűzifát a költséges szállítás is megrágtatja. Ionescu Zaharie rámutatott arra, hogy a tűzifának Bucuresti számára való szállításnál a vasút jelentős kedvezményt nyújt és kérte a kormányzóság hasonn oda, hogy a Temesvárra érkező tűzifa is hasonló szállítási kedvezményt kapjon a vasúttól. A helytartósági vezértitkár megígérte, hogy a kedvezményes szállítási díjtételek engedélyezése érdekében közbenjár úgy a vasúti vezérigazgatóságnál, mint a kormányznál.

(—) Új rend az interurbán beszélgetéseknél. A telefontársaságtól nyert felvilágosítás szerint az interurbán beszélgetéseknél a románon kívül kizárólag a német és francia nyelv használható. A helyi beszélgetéseknél az eddigi rend nem változott, tehát bármilyen nyelven beszélgethetnek le a beszélgetések.

(—) A helytartóság a menekült tisztviselők számára lakásokat keres. Temesvárra eddig körülbelül negyven menekült család érkezett és továbbiak érkezése várható. A királyi helytartóság felhívja mindazokat a háztulajdonosokat és lakásbérletet, akiknek üres lakásuk és kiadó hónapos szobájuk van, hogy azt akár a polgármesteri hivatalban, akár a rendőrségen bejelentsek. Az igénybevevett lakásokért és szobákért a lakók és tulajdonosok közti megállapodás alapján rendes lakbért fizetnek.

(—) Elfogott lóköltők. A rendőrség elfogott több cigányt, akik az egyik községből hét lovat loptak el. A loptott lovakat megtalálták. Az aradi illetőségű lólovajokat őrizetbe vették. A nyomozás folyamatban van.

(—) A temesvári zsidó flútanonc iskola I. és II. osztályában a beiratkozások szeptember 10-ig tartanak. A bélyeggel ellátott és tanoncszerződéssel felszerelt beiratási kérvények naponta 10—12 óráig adhatók be a zsidó kereskedelmi liceumban az igazgatóságnál.

— Elhalasztották az Alexandri emlékünnepeket. Bucurestiből jelentik: A Román akadémia és a kultúrósztály a rendkívüli eseményekre való tekintettel a Alexandri V. emlékünnepeket, amelynek szeptember 8-án kellett volna lefolytania, bizonytalan időre elhalasztotta.

Történelmi adomák

Millerand Alexandre

francia államférfiú 1925-ben mint hadügyminiszter gyakran eljárt egy lovagiskolába leckéket venni. Ugyanis meg kellett jelennie a katonai iskola lovaggyakorlatain. A katonaiskolában a két legjobb lovászt becsatották rendelkezésére. Azonban Millerand, minthogy elég kővér volt, kissé nehézkösen szállt lóra, ami nagyon komikusnak tűnt fel azok előtt, akik örökösön lovak között vannak. Egy nagyon rövidlágú, öreg-huszárezredes úgy vélte, hogy kötelessége némi megjegyzést tenni erre.

— Úgy tűnik fel nekem — mondta —, hogy ön valamelyik gyalogezred tartalékos tisztje; nagyon rosszul lovagol.

Millerand egy szót sem szólt erre.

— Hol van az ön garnizonja? — kérdezte az ezredes.

— A hadügyminisztériumban — felelte Millerand.

— Milyen rangja van?

— Semmilyen.

— Hogyan semmilyen? Hát mi ön a minisztériumban?

— Szerencsétlenségemre a hadügyminiszter vagyok.

(—) Temesvár és Vaskóh között közvetlen vasúti összeköttetés van. A Temesvár és Nagyvárad közti összeköttetés — mint megirtuk, megszünt. A vonatok ezúttal Temesvártól Aradon keresztül Símege állomásig közlekednek és onnan Belényesen keresztül Vaskóhig járnak. Temesvár és Vaskóh között naponta két vonatpár közlekedik és pedig az egyik éjféltután 1.20 órakor, a másik déltután 14.49 órakor indul Temesvárról Vaskóhóra, onnan pedig reggel 7.20 órakor és este 22.50 órakor érkeznek a vonatok Temesvárra.

A meggondolatlan fecsegés emberléteke körül.

(—) Egyházi kinevezések. Pacha Agoston megyés püspök az egyházmegye papsága körében a következő kinevezéseket, illetve áthelyezéseket eszközölte: Niedermeier Viktor józsefvárosi segédlelkész Aradra kerül hitoktatónak, Oster Sebestyén tornyai segédlelkész a Temesvári józsefvárosi plébániára jön segédlelkésznek, Höning József zombolyai segédlelkész ugyanolyan minőségben Tornyára, Janisch Dezső resicai segédlelkész pedig Zombolyára nyert kápláni kinevezést.

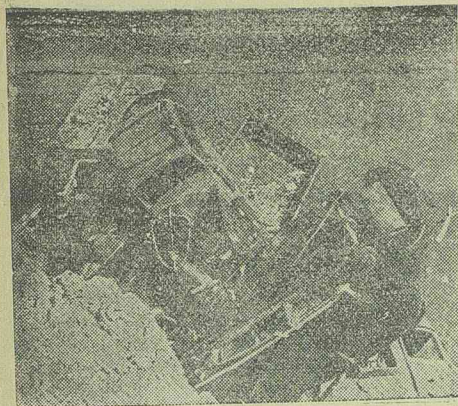
Szerkesztői üzenetek

Régi előfizető. A kért verset nem találtuk megfelelőnek.

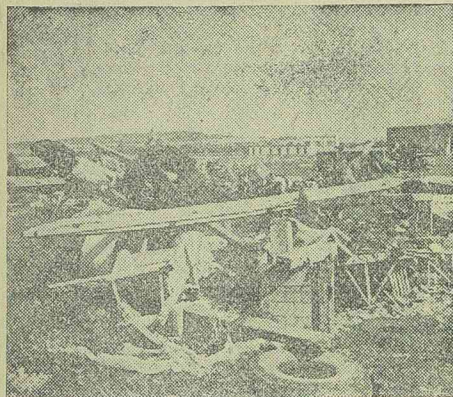
KÖZGAZDASÁG

SVÁJC MEGÉRZI A HÁBORÚT

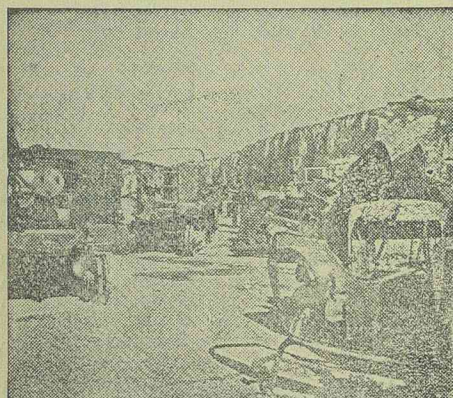
Nincsen konjunktúra, mint a világháború idején, Feleannyi idegen látogatta az idén Svájcot, mint az előző évben

A háború nyomai

Egy franciaországi repülőtéren elpusztított repülőgép roncsai

Igy néz ki egy autópark a német zuhanó bombázók támadása után

Von Reichenau
tábornagy és kiváló német hadvezér legújabb arcképe

A napokban jelent meg a svájci konjunktúra-irrató intézet 1940 második negyedéről szóló jelentése. Ebből vesszük az alábbi közlést.

Legközvetlenebbül a pénz- és tőkepiac reagált a háborús eseményekre. Május elején, amikor a háború kiéleződött és kiterjedt, a svájci jegybank devizaigénye is megnövekedett. Hogy az arany- és devizakészleteket a legfontosabb élelmi és ruházatközlési cikkek számára tartalékolhassák, a Nemzeti Bank a devizák szigorú ellenőrzését rendelte el.

A német-francia fegyverszünet megkötése után Svájc felé devizaáram indult meg. Ahogy a németek előretörték a nyugaton, Svájcban a pénz teaurálásának folyamata indult meg.

Svájc tőzsdéit a nyáron tíz napon át bezárták. A hivatalos tőzsdéi forgalom újra való felvétele után a svájci állami értékek jelentékeny javulást mutattak, ellenben a részvényindex július végén néhány ponttal mélyebb volt, mint a tőzsdezáras napja előtt.

A külkereskedelemben forgalmazott értékek júniusban érzékenyen visszaestek.

Az import 530 millió frankkal, 25 százalékkal magasabb volt, az export 360 millió frankkal tíz százalékkal kisebb volt, mint tavaly.

Az ipari foglalkozás körül számos téren zavar állott be, amit a világpolitikai helyzetnek kell betudni. Különösen kicsi volt a foglalkoztatottak száma az építkezések körül. Június végén kevesebb mint 8000 teljesen munkanélkülit regisztráltak, ami eléggé alacsony szám annál is inkább, mint hogy főleg öreg emberekről volt szó, akik már kevésbé rugékonnyak és alkalmasak az aktív munkára. Annak ellenére, hogy júliusban a régi évjártú férfiakat leszerelték, mégsem volt különösen nagyszámú munkanélküli. Július végén 11.500 teljesen munkanélkülit számoltak össze.

A tejjgazdaság, amely Svájcban egyik igen jelentékeny kereseti forrása, májusban és áprilisban erősen visszafejlődött, júniusban azonban megint a régi, vagyis tavalyi állapotba jutott. Az export lehetőségeinek csökkenése miatt a sajtermés visszafejlődött, ezzel szemben a vaj, ami főleg belföldi használatra készült, még régi nivóját érte el. Annak következtében, hogy a széna-termés kitűnő volt, a szarvasmarha- és sertésállomány is javult. Kedvezően lehet megítélni a gyümölcs- és szőlőtermést, ugyanúgy a burgonyát. A gabona ellenben alig lesz jobb, mint az utóbbi évben. Az árak az egész piacon emelkedőben voltak, noha nem különösen érzhető módon. A tej, a marhahús és tojás és mezőgazdasági termelvények indexszáma 3,8 százalékos emelkedést mutat.

Az importált áruk nagykereskedelmi indexe már erősebben emelkedett, minthogy a háború következtében a behozatalnak igen sok akadályai merültek fel. A tavalyi jegyzésekhez képest a nagykereskedelmi index az importárknál 49 százalékos emelkedést mutat. Az emelkedés főleg márciustól június végéig tartott.

A forgalomban nem igen mutatkozott nagyobb visszaesés, a kiskereskedelem úgyszólván megtartotta régi nivóját, sőt bizonyos tekintetben élénkebb volt, mint az elmúlt esztendőben. Ez annak köszönhető, hogy

áprilisban és májusban a magánháztartások nagy készleteket vásároltak össze.

A postacsekk és zsró forgalma eléggé élénk volt, az idegenforgalmat azonban lényegében a svájci lakosság tette ki. A külföldiek száma nagyon kicsiny volt a tavalyihoz képest.

Tavaly egymillió idegen járt Svájc különböző turisztikai és látványossági helyét; ezidén az említett időszakban 0,5 millió volt a látogatók száma.

A kiskereskedők a fehér liszt armaximálása ellen

A királyi helytartóság mellett működő árelenőrző bizottság legutóbb megállapította a közszükségleti cikkek árát. Ezek közé felvette a bizottság a fehér, úgynevezett nullás lisztet is, amelyet 11,50 leinen maximált zacskó nélkül. A kiskereskedők ezt a hivatalos ármegállapítást sérelmesnek tartják, mert a malomtól abban az árban kapják a lisztet, amely áron azt a fogyasztó közönségnek rendelkezésre kell bocsátaniok, viszont az elporlás és a zsák súlya, a melyben a lisztet átveszik, veszteséget jelent számukra. A kiskereskedők erre való tekintettel a Kereskedők Egyesületéhez fordultak jogorvoslatért és az egyesület már elkészítette a helytartóság árelenőrző bizottsága elé terjesztendő felfolyamodást. A kiskereskedők ebben kérik, hogy a nullás lisztet ve-

== A szódavíz kicsinybeni eladása esetén nem kell számlát kiállítani. A pénzügyminisztérium, céhük közbenjárására, engedélyezte a szikvizgyárosoknak, hogy napi eladásaik után kimutatást (borderót) állítsanak ki. Ennek a végösszegéhez hozzá kell adni tíz százalékot és az így nyert összeg után kell fizetni a két százalékos nemzetvédelmi adót. Az adó bélyegben róvandó le és ezt a kimutatás hátlapjára kell ragasztani.

== Róma áruforgalma egyre emelkedik. Rómából jelentik: A római pályaudvaron 1936-ban más félmillió tonna volt a forgalom évente, míg 1939-ben ez a szám 2 és háromnegyed millióra emelkedett. Ez azt a tényt bizonyítja, hogy Róma rövidesen a világ egyik géopontja lesz.

== A hivatalos devizaárfolyamok. A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai a következők: (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti): 107 százalék felárral: angol font 851,80-877,37, dollár 211,65-217,97, svájci frank 48,13-49,58, palesztinai font 852,84-878,40, egyiptomi font 873,54-899,70. Devizák 38 százalékos felárral: angol font 567,87-584,91, svájci frank 32,15-32,78, francia frank 3,24-3,31, márka 49-50, olasz líra 7,17 (felár nélkül) pengő 26,50-27 (felár nélkül), cseh korona 4,68-4,77, dinár 2,89-3,05 (felár nélkül), török líra 82,92-92.

== Bánsági gabonaárak. A bánsági gabonapiacra a takarmányárpa iránt mutatkozik érdeklődés. A piaci árak a következők: búza 750, tenger 625, zab 500, takarmányárpa 520, sórárpa 600 le százkilónként. A kamillatea kilója 70, fodormenti kilója 76 le.

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UCCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-, meleg folyóvíz, telefon, stb.) Polgári szálló — polgári árak!

SPORTSEMÉNYEK

Tiszta román csapattal indul a Venus a bajnokságban

Több Victoria játékos a bajnokcsapatban

A Venus vezetősége a megváltozott viszonyokra való tekintettel elhatározta, hogy csapatában a jövőben csak román nemzetiségű játékosokat szerepeltet. Tekintettel arra, hogy több kolozsvári labdarúgó Bucurestibe való érkezését várják, a Venus innen remél erősítést. Így a bajnokcsapat vezetősége már eddig is szerződtette Pop I.-et, a Victoria tehetséges csatárát és most

azzal a gondolattal foglalkozik, hogy leszerződteti Felecan, a Victoria hátvédjét és Cociuban II.-öt, a monostori együttes fiatal középcsatárát. Nagyon valószínű tehát, hogy a Venus csapata az idei bajnokságban a következő együttessel indul: David—Felecan, Negrescu—Brandabura, Sfera, Lupas—Pop IV., Floesteanu, Cociuban, Humis, Iordache.

Bucurestibe viszik az erdélyi csapatok játékosait

A bucarestii labdarúgószövetség elhatározta, hogy az ókirályságba szállítja mindazokat a tehetséges román nemzetiségű labdarúgókat,

akik Erdélyben olyan területeken laknak, amelyek magyar uralom alá kerülnek.

Ennek következtében máris intézkedtek, hogy a szóbanforgó játékosokat értesítsék. A játékosokat Bucurestiben ama egyesületek között osztják szét, akik átvételükre jelentkeznek.

Az ilyen tekintetben számbajehető játékosok között — bucarestii jelentés szerint — főképpen a kolozsvári Victoria sokatígérő tehetségei szerepelnek: Marian, Felecan, Cociuban, Pop, Chendrea, azonkívül az Universitateaból Coracu és Medrea, míg a Crisanából Torjoc. A labdarúgószövetség a kezdeményezés végrehajtásával egyik vezetőségi tagját bízta meg.

Foto-Sport-Optic
Fotólaboratórium
„Agfa”, „Kodak” és „Voigt-länder” gépek és filmek.
A. M. Mülley
Timisoara I.,
Strada Solderer 11.
Fiókület: Bul. Berthelot 10.

Thierjung az FC Craiova csapatában

A Chinezul és az FC Craiova között már hosszabb ideje tárgyalások folytak Thierjung átengedésért. A tárgyalások megegyezéssel végeztek és a Chinezul átadta kiváló játékosát a craiovai csapatnak.

Ötvenhat nemzetközi mérkőzést játszott a német válogatott csapat. A német válogatott labdarúgócsapat a háborús évben összesen 56 nemzetközi mérkőzést játszott le, amelyek közül igen sokat nyert.

Orza Marosvásárhelyen marad

Orza, a Venus kiváló csatárjátékosa, aki régebben Nagyváradon a NAC csapatában szerepelt, marosvásárhelyi származású, ahol vendéglője és földje van. A játékos jelenleg Marosvásárhelyen tartózkodik, ahonnan már nem is igen tér vissza Bucurestibe.

A jövő év májusában rendezik az Olaszország körüli kerékpárversenyeket. A kerékpárversenyt május hónapban rendezik meg.

LÁTOGASSA MEG

Budapestet

a Duna királynőjét

a gyönyörű fekvésű fürdővárost

Felvilágosítással szolgál:

Budapest Székesfőváros

Idegenforgalmi Hivatala

Budapest, V., Deák Ferenc-u. 2.

Telefon: 181-213, vagy 181-349

Sporthírek mindentelől

Marinescu az Unirea Tricolorban. Marinescu, a Sportul Studentesc válogatott csatára valószínűleg elhagyja egyesületét és az Unirea Tricolorhoz írja alá igazolását. Vele az obori csapat igen sokat nyer, mert jelenleg nincsen megfelelő közép-csatára.

Külön rendezik meg a bucarestii bajnoki mérkőzéseket. Vasárnap Bucurestiben kerül lebonyolításra a Rapid FC—Sp. Studentesc és a Venus—FC Ploesti nemzeti bajnoki mérkőzés. A Rapid vezetősége közölte, hogy nem hajlandó a bajnoki idény legérdekesebb mérkőzését közösen rendezni, ezért a vasárnapi mérkőzések külön pályán és külön rendezésben kerülnek lebonyolításra.

Svédország—Finnország 3:2 (2:1). A két ország közötti válogatott mérkőzést még a múlt héten játszották le és azon a svédeknek sikerült a győzelmet megszerezniük. A finn válogatott együttes fáradtan állott ki a németek ellen, innen magyarázható, hogy olyan súlyos vereséget szenvedtek a német válogatottól.

TRÓNUSDONTÓ
BALETTCIPŐ

A Déli Hírlap eredeti regénye.

Irtá: KUN-BAN ANDRIS

Az első pillanatban fel akartam viharzni és már a nyelvemen volt a rendutasító szó, amellyel az orcátlan kalmárt illetni akartam. Akkor azonban erőt vettem magamon. Úgy gondoltam, nem szabad senkinek sem látnia, hogy a dolgon bosszankodom és tisztában vagyok vele, hogy ezt az aljasságot ellenem azért gondolták ki, hogy bosszantsanak.

Tetőtől talpig végignéztam az üzlet tulajdonosát és hüvelyben kijelentettem:

— Most látom csak, hogy ezek a dolgok mégsem elég finomak és izlésesek, azért nem is rágaszkodom hozzájuk. Tartsa csak továbbra is azoknak, akik megrendelték. Nekem bizony szebb kell és ha nem találok Münchenben, hát majd hozatok Párisból.

Ezzel kilibegttem a boltból.

A dolgot azonban még aznap elmondtam Lajos királyoknak, aki másnap Baurriegel báró szárnysegéd kíséretében személyesen megjelent a Brüder Schleifer divatcégnél és kérdőre vonta a főnököt. Ez eleinte ötlött-hatott, azonban, amikor Ofélsége alaposan a sarokba szorította, meghunyászkodott és beismerte, hogy Zsófia hercegnő felbujtására az egyik udvarhölgy biztatta föl erre az alávaló eljárásra. Amikor gyávaságában a saját mentességére megnevezni akarta az illető udvarhölgyet, a király rákiáltott:

— Nem vagyok kíváncsi, hogy kicsoda adja magát oda ilyen szolgálatra. Azt azonban vegye tudomásul, tisztelt uram, hogy ön ezennel megzúnt udvari szállító lenni. Holnap már ne lássam ezt a jelzést a cégtábláján.

Még más apró túsúráások is értek már.

Nem egyszer megtörtént, hogy sétakocsizás,

vagy lovaglás alkalmával találkozom az ellenséges klikkhez tartozókkal. Olyankor nem vesznek észre, vagy elfordítják a fejüket még akkor is, ha főrangú társaságbeliekkel vagyok együtt. Feltűnően köszönnek azoknak és az üdvözlő szavak kíséretében megnevezik őket, de rólam nem vesznek tudomást.

Szerencse, hogy ezt nem veszem a szívemre és a magam részéről is úgy nézek rájuk, mintha pusztá levőg volnának.

Tegnap este újabb megaláztatásban akartak részesíteni.

Az Odeon természetén nagy hangverseny volt.

Az első sorban váltattam helyet. Előre megtudtam a királytól, hogy Terézia királyné nem jelenik meg a hangversenyen és csak akkor határoztam el magam az első sorban való ülésre, mert máskülönben beértem volna hátrább lévő zsölyével is.

Közvetlenül a hangverseny megkezdése előtt érkeztem meg, amikor a legtöbben már a helyükön voltak.

Az egyik lívrés teremszolga az első sorban üresen lévő helyemre vezetett.

Alighogy ültemem, egyszerre csak felállott Zsófia hercegnő, aki a harmadik székben ült tőlem. Vele együtt felállott egy csomó udvarhölgy, akik az első és második sorban foglaltak addig helyett. Ezek valamennyien a hercegnővel együtt a diák-helyre mentek és tüntetően ott maradtak állva a hangverseny első részének végéig, amikor eltávoztak.

Nem zavartattam magamat és nem törődtem vele, hogy a zúfolt terebren körülöttem egy csomó szék üresen ásit. Remekül élveztem a kitűnő hangversenyt. A műsor első része után gondolkodtam róla, hogy az elhagyott zsölyék ne maradjanak üresen. Magamhoz intettem Schöneheim bárót, aki nem messze tőlem volt és megkértem, hogy művészeket és olyan férfiakat ültessem körém, a ki vendégei szoktak lenni házamnak. A hangverseny végén jókedvűen és derűsen tértem haza, mintha az a kis incidens nem is történt volna meg.

Ma elpanaszoltam az esetet a királynak.

Megemlítette, hogy a királyi palota dísztermében megismételteti a hangversenyt, hogy abban a királyné is gyönyörködhesse. Azoknak azonban, akik az Odeonban tegnap este Zsófia főhercegnő-

vel együtt elhagyták a helyüket, ezen az udvari hangversenyen nem szabad résztvenniük és ez alól nem kivétel a hercegnő sem. A királynén kívül jelen lesz a hangversenyen a király és néhány más udvari ember és udvarhölgy.

80.

München, 1847. október 23.

A király nemcsak uralkodó, hanem igazi művészlélek is. Hogy a festészetet, szobrászatot és építészetet mennyire szereti, azt megmutatta azokkal a páratlan gyűjteményekkel, amelyeket létesített és azokkal a csodálatos építkezésekkel, amelyeket életre hívott. Rajong a zenéért, énekért, színházért. Ezekért éppen olyan súlyos anyagi áldozatokat hoz, mint képekért, szobrokért és palotákért.

De a király mindezek mellett költő is.

Rímekbe önti sok szép gondolatát, meleg érzelmét.

Egy esztendő óta, amióta Münchenben vagyok, számos gyönyörű versvel ajándékozott meg. Azt mondja, hogy én vagyok a muzsája. Hozám írott verseit szeretettel őrzöm és majdnem naponta olvasgatom azokat.

Ma a király meglepett kötetbe foglalt költeményeivel. A finom papírra nyomtatott, aranyozott szélű és a legfinomabb szatyánbörbe kötött könyv tartalma azonban még ennél is szebb és díszesebb külsőt érdemelne. Nem is tudok elgondolni olyan gyönyörű foglalatot, amely ezekhez a versekhez méltó lenne.

Az első vers a nekem szóló ajánlás és így hangzik:

Az illatos kertben, hol a
Virág nyílik, ott jár Lola,
Legszebb virág a sok között,
Szívárványszínbe öltözött.

A róza, szegfű, viola,
Mind nem oly szép, mint Lola
Lolának felajánlom itt
Lelkem verses virágait.

Éppen úgy forgatom majd ezentúl naponta ezt a verskötetet, mint az imakönyvem, vagy mint a biblia.

[[Folytatjuk.]]

Üveggolyókkal és ólomkatonákkal játszott szabad idejében a világ egykor legnagyobb üzletembere

Idestova tíz éve lesz, hogy a világ egyik legnagyobb jövedelmű embere, Kreuger ivar, a gyufakirály öngyilkosságát követett el. Országokat hódított meg gyufái számára ez a rendkívüli pályafutású ember, aki a közérdeklődés központjában állott úgy viharos életében, mint halála pillanatában. Mindaz azonban, amit magánéletéről írtak, pusztán kitalálás, mert Kreuger undorodott a publicitástól. Sok híres emberrel ellentétben, sohasem engedte meg, hogy a lakását fényképezzék és sohasem nyújtott alkalmat a sajtónak, hogy magánéletére vonatkozó beszélgetést folytasson vele. Újságíróknak nem is volt szabad belépnie a lakásába. Egy újságíróhoz köztült ugyan néhány felvételt Kreuger egyik vidéki villájáról, ezeket azonban kívülről, az ablakon át fényképezték.

Most, jóval a gyufakirály halála után egy Trainor nevű magánzó közöl e titokzatos emberről néhány érdekes adatot, amelyek teljesen hitelesek, mert Trainor a rendkívüli bizalmatlan természetű Kreuger legmeghittebb barátja volt. Ebben az emlékezésében Trainor elmondja, hogy Kreuger, mint annyi nagy üzletember, igen viszontagságos időket élt át ifjú korában. Száz dollárral a zsebében hajózott át Amerikába és amikor csekély alapítókéje vállalkozása folyamán elfogyott, olyan nagy nyomorúságba került, hogy a vendéglői hulladék-szendvicsekből táplálkozott, majd egy vidéki tartózkodása idején fehér repát húzott ki a földből és azon tengődött napokon át. Szívóssága és üzleti tehetsége révén azonban csakhamar jobbra fordult a sorsa. Kreuger nagy szervező talentum volt. Ez a hajlama már korán megnyilvánult, amikor gyermekkorában bélyeggyűjtő társulatot szervezett. Csakhamar ő lett a kis társaság teljhatalmú elnöke, minden bélyeg keresztülment a kezén és a többiek megbízásából ő kereskedett azokkal. Így szerezte meg pénzcsékjét már kicsiny korában bélyeggyűjtéssel.

Későbbi hatalmas üzleteiben nagyon segí-

tette, hogy valóságos matematikai zseni volt és az emlékezőtehetsége csodálatosan működött. Egyszer, amikor Berlinből Párisba utazott, azonnal szórakozott, hogy leírta papírra az egyik esztendő összes tőzsdei árfolyamait és amikor később ezeket a feljegyzéseket összehasonlította a hivatalos adatokkal, csaknem minden szám pontosan egyezett.

Kereskedelmi tevékenysége közismert volt, hogy milyen volt azonban Kreuger magánélete, és sokkal érdekesebb talány. Magánélete sok tekintetben igen furcsa volt. Ott volt például pazar lakásában a „csendes szoba”, amelybe még meghitt emberei sem nyertek bebecsátást. Vajon micsoda titokzatos dolgokat művelt el a zártkötött, komoly vezér? Játszott, mert afféle játékszoba volt ez. Üveggolyókkal, ólomkatonákkal és egyéb hasonló dolgokkal mulatott ez a furcsa ember. És ha valahol új játékszereket fedezett fel, azokat azonnal az ő csendes szobája számára megvette. Milyen ellentét volt ezzel szemben a bizantin fényűzéssel berendezett fűdőszoza. Valóságos terem volt, három óriási ablakkal, a beépített zöldszínű márványkád inkább medencének volt nevezhető és nehéz perzsaszőnyegek borították a padlót.

De voltak a gyufakirálynak egyéb szenvedélyei is. Igy elsősorban az órákat gyűjtötte. Húszöt éven át gyűjtötte ezeket, akár Rudolf császár, akár merre járt, sürgős ügyben, mindig akadt annyi ideje, hogy felkeressen egy-egy ékszerészt, vagy óras boltot, valamely ritka példány megvásárlása céljából. A kisebb órákat számozott zsákokban tartotta az ékszerkamrájában. Mert gyűjtött ő egyéb ékszereket is. Szendélye volt a különleges nyakkendő-tűk gyűjtése és egyik párisi útjáról bőröndre való cigarettatárcával érkezett. Csak úgy ragyogtak a briliáns, smaragd és rubinnal kirakott nehéz aranytárcák. Ezekután azt lehetne hinni, hogy Kreuger vagyoni befektetésnek tekintette ezt a sok drágaságot? Szó sincs róla. Ezekből elégi-

tette ki ajándékozási szenvedélyét. Ebben a tekintetben olyan bőkezű volt, mint az indiai fejedelmek. Ha csak megdicsérte valaki némely dolgát, azonnal odaadta ajándékba.

Nőiismerőseinek tehát felette jól ment a dolguk. Ezek pedig akadtak bőségben, mert Kreuger egyik régebbi viszonyától eltekintve lepketer-mészettű volt. Nem is akart mélyebben foglalkozni a nőkkel, mert neki egyetlen mélységes szenvedélye volt: az üzlet. Igazában csak egy nő tetszett neki élete folyamán. Ez a duce leánya volt, Mussolini Edna. Mélységes hatást gyakorolt rá, amikor egy ünnepség alkalmával meglátta. Még arra sem volt alkalmá, hogy néhány szót válthasson vele, de azért sohasem felejtette el ezt a találkozást. Kreuger mindvégig agglégény maradt. Ha ideje volt, üldögte a csendes szobában és hallgatta a madarát. Játékmadar volt ez is a díszes kalitkában, de ha szerkezetét felhúzták, gyönyörűen énekel. Olyan tökéletes volt az éneke és annyira élethű, hogy a valódi madarak is utánozták, ha meghallották.

Ilyen gyermeki és poétalelkű volt a kemény nagy üzletember, aki míg fenn volt a magashban, oly könnyedén végzett minden ellenfeleivel. De aztán összetört ő is és gyanusan szerzett milliárdos vagyona romjain eldobta magától az életet, amelyet diadalmasan uralt mindaddig, míg hatalmas volt és gazdag. (F.)

RADIO

SZOMBAT, SZEPTEMBER 7.

Bucuresti: A román rádióadóállomás újabb intézkedésig zenéi és egyéb műsört nem közvetítenek, csupán híreket adnak. Az újabb hírszolgálati idő: 6.45, 13, 14, 14.45, 20.30, 21.30 és 22 óra.
Budapest I. 7.40: Torna. Hírek. Hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Mátvás szállóvárosa: Kincses Kolozsvár. 11.45: Felolvasás 13.10: Cigányzene. 13.40: Hírek. 14.30: Hanglemezek. 15.30: Hírek. 17.10: Ifjúsági rádió. 17.45: Hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Puky Margit zongorázik. 18.55: Amiről ma mindenki beszél. 19.20: Bolgár est. 19.55: Varga Oli és ifj. Jahn Antal tangóharmonikakettőse. 20.15: Hírek magyar és román nyelven. 20.25: Az én levelesládám. Előadás. 20.55: Lóversenyeredmények. 21.05: Operettrészletek. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven. 23.10: Táncclemezek. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Cigányzene. 1.05: Hírek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Oktatás

Zongora tanítást lelkiismeretesen vállal Elsa Chioreanu tanárnő, okl. zene-pedagógus. Bulev. Reg. Carol II. No. 3. (E. K. Thomas palota). Telefon: 17-11. 1551

Alkalmazás

Mindenek szakácsnő éves bizonyítványokkal szeptember 1-re vagy 15-re felvétetik Str. 3 August 1. 2045

Mindenest, főzni tudót keresek azonnalra. IV., Str. Bratianu 36. 2101

Szűcs munkában jártas leköszítő felvétetik. Cím a kiadóban. 1535

Három éves fiú mellé gyermekkisasszony, román nyelvtudással Bucures-tibe kerestetik. Jelentkezni Neubauer Timisoara I., Bulev. Reg. Maria II. 1583

Lakás

Délfelkésvesű modern 5 szobás lakás II. emeleten november 1-re kiadó. I. Sulevarcul I. G. Duca 8. E. K. Thomas. 1185

Különbejárattú uecai szoba bútorozva, vagy üresen kiadó. Irodának is alkalmas. I., Str. 24 Februarie 6. II. em. 6. 2100

Kiadó azonnalra 3 szobás lakás, mellékhelyiségekkel. IV. Str. Ion Ghica 1. 1568

Egyszobás modern lakás fürdővel, mellékhelyiségekkel október 1-re kiadó. III., Piata Bisericii 4/a. 1579

Adás-vevél

Rövid keresztúros, keveset használt Erbahr zongora eladó. Cím a kiadóban. 1566

Családi ház 3-4 szobával, kerttel, vagy kisebb bérház vívezetékekkel, nem periférián, megvételre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 1580

Kézpénzért veszek fővárosi megijózm részére antik ezüstöt, perzsaszőnyeget, kristály- és porcellán-dísz tárgyakat és szép antik bútort. Cím a kiadóban. 659

Négyszobás ház fürdőszobával és mellékhelyiségekkel eladó, esetleg kiadó, ugyanott hályhely eladó. I., Str. Chisugiu 10. 1563

Olesón eladó egy háromszobás családi villa Szovátn teljesen bebútorozva, ágyneművel, nagy telken, esetleg elcsereim egy temesvári családi házzal. Mednyánszky II., Str. O. Iosif 50. 1584

Eladó kertés családi ház kisebb gazdálkodásra, vagy műhelynek igen alkalmas. Cím a kiadóban. 1582

Ebédli és hálószoba eladó. I., Str. General Grigorescu 4. I. em. 1565

Műlönjele

Két iskolás fiút 13-14 éveset, teljes ellátásra veszek. Khes I. Str. Braniste I. I. em. 2308

Két diákleányt vagy fiút teljes ellátásra felvesz Stefanné, Belváros Str. Buteanu 1., az új helytartóságipalota mellett. Ugyanott szoba-konyhas lakás kiadó.

Üzlethelyiség azonnal kiadó. II. Str. Daciilor 10. (Dr. Kovács patikánál). Telefon: 38-48. Nagy szállaggyár. 1453

Betársulnák állandó, vagy alkalmi üzlethez 1-2 millió lelei. Ajánlatokat „Komoly, biztos, jól jövedelmező” jellegre a kiadóba kérek. 1567

Elcsereim temesvári házamat 5 lakóval, mintegy 435.000 lei értékben, nagyváradi, vagy kolozsvári hasonló értékű házzal. Érdeklődni lehet Temesvár I. Piata Libertatii 2 portánál. 1577

A Temesvári Bank épületében

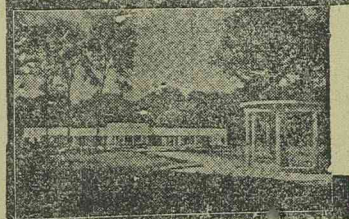
Modern 5 szobás lakás azonnalra, modern 3 szobás lakás november elsejére kiadó. Bővebbet a Temesvári Bank házközvetőségénél.

DELI HIRLAP

automaia telefonszáma:

28-10.

BAILE LIPOVA - BANAT

Gyógyít: érelmeszesedést, szív, vérnyomás, reuma, idegrendszer, máj és vese, vérszegénység és női bajokat. Szezon: október 15-ig